

Triglav osiguranje, a.d.

I Krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka, RS, BiH

tel/fax: + 387 51 215 262

www.triglavrs.ba

Triglav osiguranje, ad

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2020. godinu

Banja Luka, april 2021

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA.....	2
2. OSNOVNI PODACI	2
Lična karta.....	2
Poslovne jedinice Društva.....	3
Broj i struktura zaposlenih	3
Vođenje i upravljanje	3
Akcionarski kapital i akcionari.....	3
3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA.....	4
3.1 Mišljenje ovlašćenog revizora.....	4
3.2 Mišljenje ovlašćenog aktuara	5
4. PRIMJENJENJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE.....	6
5. POSLOVNO OKRUŽENJE	19
Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje	19
Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu	21
6. POSLOVANJE DRUŠTVA.....	23
Obračunata bruto premija.....	23
Likvidirane štete	23
7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA	25
8. POKAZATELJI DRUŠTVA.....	34
9. POVEZANA PRAVNA LICA.....	35
10. DONACIJE DRUŠTVA	35
11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	36
12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA.....	36
13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM.....	37
14. INFORAMCIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	37
15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA.....	38
16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU.....	38
17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE	43
18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENATA.....	44
19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	45
20. SPISAK USLOVA I TARIFA.....	45

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA

Godinu pandemije novog koronavirusa Društvo je iskoristilo za usredsređenost na troškovnu optimizaciju, restrukturiranje poslovnih procesa i novu organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta te ulazak na područje bankoosiguranja i drugih vidova saradnje sa bankama.

Na početku želimo istaći da je Društvo uprkos pandemiji novog koronavirusa i procesa troškovne optimizacije na području pribave osiguranja uspjelo zadržati visinu bruto fakturisane premije u odnosu na 2019. godinu. To je u velikoj mjeri posljedica strateškog usmjerenja Društva čiji je cilj povećanje visine neobaveznih osiguranja u ukupnoj strukturi premije osiguranja. Pored uspostavljanje saradnje sa poslovnim bankama na području osiguranja korisnika kredita, Društvo je uspostavilo i online shop za ugovaranje polisa putno zdravstvenog osiguranja. U 2020. godini se u odnosu na prethodnu godinu udio neobaveznih osiguranja povećao za 5 postotnih poena na 44%.

Rezultati rada na optimizaciji troškova vidljivi su na padu troškova koji iznosi čak 15% u odnosu na 2019. godinu, odnosno nešto više od 1,0 mil. KM. Uprkos tim naporima Društvo je ostvarilo kombinovani količnik iznad 100. Na području optimizacije troškova će Društvo nastaviti rad i ubuduće, kao i na području optimizacije poreza na dobit pravnih lica, jer je efektivna poreska stopa u 2019. godini iznosila čak 56%, što je kod 10% nominalne poreske veoma visoko.

Od ostalih bitnijih aktivnosti u 2020. godini želimo izdvojiti usklađivanje poslovanja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje. Društvo je poslovanje uskladilo u datom roku od 17.01.2020.godine. Zbog iskazivanja gubitka na kraju 2019. godine i kapitalne neadekvatnosti, Skupština Društva je na 23. vanrednoj sjednici, održanoj dana 24.04.2020. godine usvojila odluku o dokapitalizaciji Društva u iznosu od 2 miliona EUR. Dana 16.06.2020. godine Okružni privredni sud u Banjoj Luci donio je rješenje o registraciji kojim se upisuje povećanje osnovnog kapitala Društva. Ukupan akcionarski kapital je 7.556.000 KM, broj akcija 3.778.

2. OSNOVNI PODACI

Lična karta

	Triglav osiguranje, ad
Sjedište	Adresa: I Krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka Telefon: + 387 51 215 262 Faks: + 387 51 215 262 Elektronska adresa: info@triglavrs.ba Internet stranica: www.triglavrs.ba
Upis u centralni registar	Rješenje br. 071-0-Reg-08-000540
Matični broj	1388380
Poreski broj	4400883340003
Osnovni kapital	7.556.000,00 KM
Predsjednik Upravnog odbora	Blaž Jakič
Direktor	Darko Popovski
Djelatnost, saglasno važećom standardnom klasifikacijom djelatnosti	Osiguranje imovine i lica

Poslovne jedinice Društva

Poslovanje Društva se obavlja u sjedištu Društva i u filijalama Društva.

Sjedište Društva Triglav osiguranje, ad je u ulici Prvog Krajiškog korpusa 29.

Filijale Društva sa pripadajućim kancelarijama geografski su raspoređene na teritoriji Banja Luke, Doboja, Gradiške, Prijedora, Bijeljine i Pala.

Broj i struktura zaposlenih

Na dan 31. decembar 2020. godine Društvo ima 89 zaposlenih radnika a kvalifikaciona struktura zaposlenih je sljedeća: KV (5 radnika), SSS (32 radnika), VŠS (4 radnika) i VSS (48 radnika).

Vodenje i upravljanje

Organi upravljanja Društva su:

- Skupština akcionara - organ vlasnika,
- Upravni odbor - organ upravljanja,
- Izvršni odbor – organ upravljanja
- Direktor - organ upravljanja.

Upravni odbor i Direktor čine Upravu Društva. Članove Upravnog odbora Društva čine 3 člana, a to su kako slijedi:

- Blaž Jakič, predsjednik Upravnog odbora,
- Iztok Šekoranja, član Upravnog odbora,
- Draško Milinović, član Upravnog odbora.

Članovi odbora za reviziju su:

- Jana Polda, predsjednik Odbora za reviziju,
- Iztok Cimperman, član Odbora za reviziju,
- Saša Kovačević, član Odbora za reviziju,
- Blaž Jakič, član Odbora za reviziju,
- Mladen Jug, član Odbora za reviziju.

Funkciju Direktora Društva od 01.01.2020. godine obavlja Darko Popovski, na mandatni period od četiri godine.

Akcionarski kapital i akcionari

Osnovni podaci o akciji:

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Broj akcija	3.778	2.778	2.778	2.778
Knjigovodstvena vrijednost akcije	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00

Struktura akcionara na dan 31.12.2020. godine:

	Svih	Domaćih	Stranih	Pravnih	Fizičkih
Broj akcija	3.778	0	3.778	3.778	0
Broj akcionara	1	0	1	1	0

Najveći akcionari Društva na dan 31.12.2020. godine:

AKCIONAR	Vlasnički udjeli u %	Broj akcija
Triglav INT, d.d. Ljubljana	100%	3.778
Ukupno	100%	3.778

3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA

3.1 Mišljenje ovlašćenog revizora

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Triglav osiguranje, a.d. Banja Luka („Društvo“), koji obuhvataju izvještaje o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine, izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima, za godinu koja je tada završila, te note uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaju fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2020. godine, te rezultate njihovog poslovanja i novčanih tokova, za godinu koja je tada završila, i sastavljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MrevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

3.2 Mišljenje ovlaštenog aktuara

Na osnovu svega dole navedenog i ocjene bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju, a u skladu sa odredbama Odluke o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/07), dajem konačno pozitivno mišljenje na Finansijske izvještaje i Godišnji izvještaj o poslovanju osiguravajućeg društva Triglav osiguranje, ad za 2020. godinu.

1. Društvo je 2020. godinu završilo sa ostvarenom neto dobiti u iznosu od 166.902 KM (2019: ostvaren negativan rezultat od 1.814.593 KM).
2. Ukupna obračunata premija iznosi 11.153.030 KM i zadržana je na nivou prethodne godine.
3. Ostvaren je pozitivan mjerodavan tehnički rezultat u samoprdržaju i iznosi 2.146.300 KM, odnosno koeficijent mjerodavnog tehničkog rezultata iznosi 57,9%.
4. Tehničke rezerve su pokrivene adekvatnim i likvidnim sredstvima u punom iznosu bez prekoračenja ulaganja.
5. Društvo je koristilo izdvojena sredstva preventive iz ranijih godina u iznosu od 18.000 KM, a dodatna sredstva su izdvajana u skladu sa Odlukom o raspodjeli premije. Ukupno stanje fonda preventive na kraju godine iznosi 292.550 KM.
6. Viškovi rizika iznad samoprdržaja su adekvatno i pravovremeno cedirani u reosiguranje.
7. Društvo iskazuje adekvatan nivo likvidnosti i redovno izvršava sve svoje obaveze. Koeficijent likvidnosti na dan 31.12.2020. iznosi 2,9. Koeficijent likvidnosti nije imao vrijednost ispod 1.
8. Društvo raspolaže sa više kapitala u iznosu od 1.748.922 KM u odnosu na minimalni garantni fond odnosno sa 1.725.599 KM bazičnog kapitala iznad minimalno propisanog garantnog fonda. U toku godine nije isplaćivana dividenda akcionarima Društva a gubici iz prethodnih godina su pokriveni iz spovedene dokapitalizacije.
9. Društvo održava visok nivo ažurnosti rješavanja i isplate šteta. Efikasnost u obradi šteta iznosi 90,2%, a u isplati šteta 98,2%.
10. Troškovi sprovođenja osiguranja su viši za 2.095.940 KM u odnosu na premijski režijski dodatak. Ostvaren je pozitivan rezultat redovne djelatnosti na nivou ukupnog portfelja.
11. Primjetan je negativan run-off rezervisanja za nastale prijavljene štete, kako u redovnom tako i sudskom postupku, dok s druge strane run-off rezervisanja za nastale neprijavljene štete pokazuje pozitivan rezultat. Društvo bi trebalo opreznije rezervisati nastale prijavljene štete čime će se paralelno uticati na smanjenje rezervisanja za nastale neprijavljene štete i izbjeci negativan run-off.

Osiguravajuće društvo Triglav osiguranje ad Banja Luka je u izuzetno teškoj poslovnoj 2020. godini obilježenoj izbijanjem pandemije izazvane korona virusom zadržalo iznos bruto premije, stabilnost u poslovanju, smanjilo troškove sprovođenja osiguranja, redovno izmirivalo svoje obaveze, uskladilo garantni fond sa zakonskom regulativom i ostvarilo pozitivan finansijski rezultat.

4. PRIMJENJENJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE

Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih osiguravajućih aktivnosti Društva, odnosno poslovne i finansijske prihode. Pod redovnim aktivnostima Društva podrazumijevaju se sve aktivnosti koje Društvo preuzima u obimu svog rada kao i aktivnosti koje su sa njima povezane i koje podržavaju taj rad, i od njega proizilaze ili imaju pratni karakter.

Prihode Društva čine poslovni-funkcionalni prihodi, prihodi od investicione aktivnosti, finansijski prihodi i ostali prihodi.

Poslovni (funkcionalni) prihodi

Poslovni prihodi Društva podrazumijevaju prihode iz djelatnosti osiguranja, odnosno prihode po osnovu premije osiguranja, prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta, prihode od ukidanja i smanjenja rezervisanja osiguranja, prihode od povraćaja poreskih i drugih dažbina i prihode od premija, subvencija, donacija, prihode po osnovu provizija reosiguranja, prihode po osnovu regresa osiguranja i druge funkcionalne prihode.

Prihod od premije osiguranja i saosiguranja

Prihod od premije osiguranja-saosiguranja predstavlja fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija (rezerve za nezarađene premije) se obezbjeđuju da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu premiju osiguranja.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija (za sva osiguranja) i doprinos za preventivu. Režijski dodatak koristi se za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

Prihod od učešća u naknadi šteta

Prihod od učešća u naknadi šteta odnosi se na poslovne prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta neživotnih osiguranja pravnih lica, sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o saosiguranju i reosiguranju kao i prihode po osnovu učešća saosiguravača i reosiguravača u naknadi šteta.

Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja

U okviru prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja iskazuju se prihodi po osnovu ukidanja ili smanjenja rezervisanja u skladu sa zakonom i relevantnim propisima, kao i aktima Društva.

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja predstavljaju provizije koje Društvo ostvaruje na osnovu ugovora od reosiguravača kod kojeg reosigurava svoj portfelj.

Ostali poslovni prihodi

U okviru ostalih poslovnih prihoda Društvo evidentiraju se prihodi od provizije, regresa, zakupnina, prihodi po osnovu dobijenih sporova, kamata, zelene karte, uslužnih šteta i drugi poslovni prihodi.

Finansijski prihodi

Društvo priznaje prihode od kamate na finansijsku imovinu kada je vjerovatan priliv budućih ekonomskih koristi Društva i kada je iznos prihoda pouzdano mjerljiv. Prihod od kamata je vremenski razgraničen i priznaje se metodom efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja tačno diskontuje (svodi) procijenjene buduće novčane tokove u toku očekivanog vijeka finansijske imovine na neto nadoknadivu vrijednost te imovine prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske prihode obuhvataju prihodi od kamata, kursnih razlika, i ostali finansijski prihodi, u skladu sa IAS 18, IAS 21 i drugim relevantnim Standardima.

Prihodi po osnovu kamata odnosno finansijski prihodi se najvećim dijelom odnose na kamate po obveznicama kao i plasmane deponovane u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničke rezerve a evidentiraju se u obračunskom periodu u kome su nastali.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje ostataka osiguranih oštećenih stvari, dobiti od prodaje HOV, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja kao i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Poslovni (funkcionalni) rashodi

U okviru poslovnih rashoda Društva iskazuju se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose, naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja, naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja, troškovi sprovođenja osiguranja i druge funkcionalne rashode.

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashode za dugoročna rezervisanja čine doprinos za preventivu, doprinos zaštitnom fondu, doprinos Agenciji za osiguranje Republike Srpske (AZORS), Biro zelene karte (Biro ZK), doprinosi propisani posebnim Zakonom i ostala rezervisanja i funkcionalni doprinosi.

Tehničke rezervacije

Tehničke rezervacije su rezerve društva za osiguranje namijenjene izmirivanju budućih obaveza po osnovu neživotnog osiguranja. Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima. Društvo mora za sve poslove osiguranja koje obavlja formirati odgovarajuće tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja koje obavlja. Društvo formira sljedeće tehničke rezervacije:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- rezervacije za neistekle rizike.

Rezerve za prenosne premije – obračun je napravljen po principu "pro rata temporis" na osnovu pojedinačnih polisa za sve polise kojima je trajanje nakon 31. decembra 2019. godine uz napomenu da fronting ugovori ne ulaze u ovu rezervu jer Društvo u ovim poslovima ima samo ulogu posrednika, a rizik se u cjelosti prenosi na fronting partnera.

Rezerve za štete – rezerve za nastale prijavljene štete (RBNS), rezerve za nastale neprijavljene štete (IBNR) i rezerva za troškove procjene šteta (CHC). RBNS - popis rezervacija se vrši za svaku pojedinačnu prijavljenu štetu. IBNR – obračun je po priznatim aktuarskim metodama za osiguranje od posljedica nezgode, auto kasko osiguranje, osiguranje od požara i ostalih šteta na imovini te osiguranje motornih vozila po Chain ladder (CL) metodi na kumulativnim podacima. Za ostale vrste obračun je napravljen po metodi kvote šteta. Rezerva za troškove procjene šteta (CHC) obuhvata rezervu za direktne i indirektne troškove procjene šteta. Rezerva za direktne troškove je obračunata primjenom procenta učešća stvarnih direktnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama na formirane rezervacije, a rezerva za indirektne troškove je formirana primjenom procenta 6% na ukupne rezervacije RBNS i IBNR pri čemu je na vrsti osiguranja 10 RBNS rezerva umanjena za udio reosiguravača u jednoj velikoj šteti.

Društvo formira i rezerve za neistekle rizike (URR) za one vrste osiguranja za koje se može očekivati da prenosna premija neće biti dovoljna za pokrivanje svih budućih obaveza iz postojećih ugovora odnosno formira se ukoliko očekivana vrijednost šteta i troškova (uključujući odgođene troškove pribave i administrativne troškove za koje je vjerovatno da će nastati nakon završetka finansijske godine), koji se odnose na neistekla razdoblja polisa na snazi na datum izvještavanja, prelazi rezervu prenosnih premija vezanu za te polise, nakon oduzimanja eventualnih odgođenih troškova pribave.

Doprinos za preventivu

Sredstva preventive predstavljaju sredstva Društva namijenjena ulaganjima u cilju preventivne zaštite, kojima se spriječava ostvarenje osiguranog slučaja na osiguranoj imovini i licima i

smanjuju posljedice štetnih događaja, a koja se na osnovu kriterijuma utvrđenih Pravilnikom o preventivi namjenski usmjeravaju određenim osiguranicima Društva.

Doprinos za preventivu se obračunava u procentu i za vrste osiguranja u skladu sa Odlukom o maksimalnim stopama režijskog dodatka koju donosi Upravni odbor Društva. U skladu sa navedenom Odlukom Društvo za sve vrste neživotnih osiguranja obračunava preventivu u iznosu od 1% od fakturisane premije osim osiguranja od autoodgovornosti, gdje se bruto premija sastoji od tehničke premije i režijskog dodatka, a u skladu sa Odlukom o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj.

Naknada za protivpožarnu zaštitu

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara Društvo obračunava naknadu za protivpožarnu zaštitu u visini od 0,03% od poslovnih prihoda (Službeni glasnik RS, br. 89/14).

Naknada za šume

Naknada za unapređenje opšte korisnih funkcija šuma obračunava se po stopi od 0,07% na ukupan ostvareni prihod (Službeni glasnik RS, br. 89/14).

Protivgradna zaštita

Društvo vrši obračun protivgradne naknade po stopi od 0,25% od ukupno ostvarenog prihoda (Službeni glasnik RS, br. 89/14).

Naknada za vode

Naknada za vode obračunava se na osnovu Zakona o vodama, a osnovica je ekvivalentni broj zaposlenih.

Doprinos zaštitnom fondu RS

Zaštitni fond Republike Srpske na osnovu obračuna utvrđuje visinu doprinosa zaštitnom fondu za pokriće izdataka za štete po osnovu nepoznatih i neosiguranih vozila. Fakturisana premija autoodgovornosti je osnovica za obračun navedenih doprinosa.

Naknada Agenciji za osiguranje RS

Agencija za osiguranje Republike Srpske vrši obračun naknada na osnovu ukupno fakturisane premije Društva.

Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja

Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode za isplatu naknada šteta i osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i učešće u dobiti osiguranika, koji se isplaćuju osiguranicima, odnosno korisnicima osiguranja. Rashodi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika

kod društava za reosiguranje sa kojim Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju, dok se za zelenu kartu reosiguranje vrši preko Biroa zelene karte BiH.

Rashodi po osnovu povećanja rezervisanja

U skladu sa zakonom i ostalim relevantnim propisima i aktima Društva iskazuju se rashodi po osnovu povećanja rezervisanja.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Pod troškovima sprovođenja osiguranja podrazumijevaju se rashodi za obavljanje poslova osiguranja čije pokriće se vrši iz režijskog dodatka. Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju troškove amortizacije nematerijalnih ulaganja, troškove amortizacije nekretnina i opreme, troškove rezervisanja beneficija za zaposlene, troškove materijala, goriva i energije, proizvodnih usluga, reklame i propagande, reprezentacije, poreze i doprinose nezavisne od rezultata, troškove neproizvodnih usluga, nematerijalne troškove kao i troškove zarada, naknada zarada i druge troškove za obavljanje poslova osiguranja.

Troškovi pribave osiguranja su neposredni troškovi pribave osiguranja. Pod neposrednim troškovima pribave osiguranja smatraju se troškovi provizije za zaključene ugovore osiguranja i troškovi zaposlenih direktno i isključivo zaposlenih na pribavi osiguranja, odnosno u slučaju zaposlenih koji obavljaju više poslova srazmjeran dio troškova tog zaposlenog za dio radnog vremena koji prosječno godišnje provodi na direktnim i isključivim poslovima pribave osiguranja.

Metodologija obračuna razgraničenih troškova pribave sastoji se u utvrđivanju učešća prenosne premije po polisama osiguranja zaključenim u obračunskom periodu u odnosu na ukupnu premiju po tim polisama. Nakon utvrđenog procenta vrši se primjena na troškove pribave osiguranja nastalih u posmatranom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule, finansijskih obaveza u skladu sa IFRS 16 i ostali finansijski rashodi.

Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju gubitke po osnovu rashodovanja i prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke po osnovu prodaje nekretnina, gubitke od prodaje materijala, gubitke od prodaje HOV, rashode po osnovu ispravke potraživanja za premiju, rashode po osnovu ispravke ostalih potraživanja, rashode po osnovu otpisa i ostale nepomenute rashode.

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine obuhvataju negativne efekte vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, dugoročnih finansijskih plasmana i potraživanja, u skladu s IAS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine i drugim relevantnim MRS i ovom odlukom, prema nazivima računa ove grupe. Na računima ove grupe iskazuje se i negativan

efekat promjene poštene (fer) vrijednosti sredstava, u skladu s IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, IAS 38 - Nematerijalna imovina i ostalim relevantnim IAS -ima.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti (valuti koja nije funkcionalna) su preračunate u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na dan poslovne promene. Sredstva i obaveze iskazane originalno u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na taj dan.

Sredstva i obaveze sa ugovorenom valutnom klauzulom preračunate su na dan sastavljanja bilansa prema ugovorenom kursu. Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjiže se u korist finansijskih prihoda ili na teret finansijskih rashoda.

Beneficije za zaposlene

1. Porezi i doprinosi

U skladu sa regulativom RS kao i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz neto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

2. Beneficije zaposlenima

U skladu sa Pravilnikom o radu Društva, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne mjesečne plate nakon oporezivanja isplaćene radniku u prethodna tri mjeseca. U skladu sa IAS 19 "Naknade zaposlenima" Društvo vrši obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, kao i za neiskorištene godišnje odmire primjenom sopstvenog aktuarskog obračuna. Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja, sa aktuarskim odmjerenjem koje se vrši na dan izvještaja o finansijskom položaju.

Tekući porez na dobitak

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Društvo vrši obračun i plaćanje poreza na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kog će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatnu vrijednost

U skladu sa članom 25. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatnu vrijednost. Društvo nije u potpunosti oslobođeno plaćanja poreza na dodatnu vrijednost a to se odnosi na izdavanje pod zakup sopstvenih poslovnih prostora, te u skladu sa tim vrši obračun i plaćanje poreza na dodatnu vrijednost.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja Društva čine računarski programi i licence koje Društvo koristi, i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti u skladu sa IAS 38 „Nematerijalna ulaganja“.

Društvo vrednuje nematerijalna ulaganja u skladu sa metodom nabavne vrijednosti, umanjenoj za iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i iznos ispravke vrijednosti od imparitetnih gubitaka.

Nekretnine i oprema

Pod nekretninom i opremom smatraju se ona sredstva čiji je korisni vijek upotrebe duži od jedne godine. Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja se umanjuje za ispravku vrijednosti i ukupne akumulirane eventualne imparitetne gubitke.

Nakon početnog priznavanja sva sredstva opreme iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Društvo, pored nekretnina u kategoriji nekretnina evidentira imovinu po osnovu primjene IFRS 16.

Dobitak koji nastane prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni rashod u okviru ostalih rashoda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nepokretnosti (zemljišta ili zgrade, ili dijelovi zgrada, ili i jedno i drugo), koje Društvo (kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine, ili radi uvećanja vrijednosti kapitala, ili radi i jednog i drugog a ne radi upotrebe za obavljanje vlastite djelatnosti u okviru redovnog poslovanja.

Investicione nekretnine se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti koja uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

U skladu sa regulativom Društvo periodično vrši procjenu vrijednosti investicione nekretnine. Amortizacija investicionih nekretnina obračunava se po stopi od 1,45% godišnje.

Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, investicione nekretnine obračunavala se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost nekretnina, opreme, nematerijalnih ulaganja i investicione nekretnine amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja. Takođe, u toku poslovne godine u okviru troška amortizacije Društvo evidentira troškove u skladu sa primjenom IFRS 16 za fizička i pravna lica, kao i za motorna vozila.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini neotpisana vrijednost umanjena za rezidualnu vrijednost na početku godine kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine.

Procjenjeni korisni vijek upotrebe koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope u poslovnoj 2020. godini, prikazan je u nastavku:

Glavne grupe osnovih sredstava	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	71	1.40
Računari	3	30
Automobili	10	10
Namještaj i kancelarijska oprema	10	10
Ostala oprema	3-6	15-30

Finansijska imovina

Društvo priznaje finansijsko sredstvo onda kada postane jedna od ugovorenih strana u finansijskom instrumentu. Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo.

Društvo finansijska sredstva, u zavisnosti od namjere sa kojom su stečena raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija: finansijska sredstva koja se drže do dospjeća ili finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjća

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenja vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrijednosti koje su namjenjene da se drže na određeni vremenski period, a koje mogu biti prodane uslijed potrebe za obezbjeđenjem likvidnosti ili izmjenama u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cijeni kapitala klasifikuju se kao „finansijska sredstva raspoloživa za prodaju“.

Nakon početnog priznavanja finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti.

Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartije od vrijednosti ne prodaju, naplate ili na drugi način realizuju, ili dok se ta hartija od vrijednosti ne obezvrijedi.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno i priznaju u bilansu uspjeha.

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za procjenjeno umanjenje vrijednosti, a u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja po osnovu premije osiguranja i ostala kratkoročna potraživanja

Potraživanja za premiju osiguranja predstavljaju potraživanja od ugovarača osiguranja, odnosno osiguranih lica za polisiranu premiju osiguranja u skladu sa ugovorenim uslovima u zaključenoj polisi osiguranja. Visina premije osiguranja utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvaja Upravni odbor Društva.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje ("Službeni glasnik RS", broj 10/09 i broj 91/14 , u daljem tekstu: Pravilnik) vrši procjenjivanje pozicija aktive.

U skladu sa Pravilnikom, sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

1) prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njeno pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj,
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci,
- v) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu,
- g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu,
- d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koje bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom minimalno definisanih procenata po prethodno navedenom Pravilniku, na bruto iznos potraživanja od komitenata:

Kategorija	% rezervisanja
Prva kategorija	5%
Druga kategorija	25%
Treća kategorija	50%
Četvrta kategorija	100%

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti, koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

Društvo vrši otpis nenaplative premije i potraživanja nakon što su iscrpljene sve mogućnosti za naplatu. Iznos otpisanih potraživanja se prikazuje u bilansu uspjeha kao rashod ukoliko već nisu bila na ispravci vrijednosti. Većina potraživanja po tom osnovu imaju već formirane ispravke vrijednosti. Sva naknadno naplaćena potraživanja knjiže se kao prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u bilansu uspjeha i priliv novčanih sredstava u bilansu stanja.

Ukoliko Društvo i pored svih preduzetih aktivnosti ne može naplatiti potraživanja vrši se njihovo trajno isknjižavanje iz bilansa u skladu sa posebnim odlukama i politikama Društva.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u konvertibilnim markama i stranoj valuti, sredstva na „BAM“ i deviznim računima kod poslovnih banaka.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Za hartije od vrijednosti gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. U slučaju bilo kakvog uvećanja u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenje je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja su razgraničeni troškovi pribave osiguranja, zakupa, prenosne premije reosiguranja, razgraničeni troškovi reosiguranja i ostalih AVR.

Društvo vrši razgraničenje troškova pribave u srazmjeri učešća rezerve za prenosne premije u ukupnoj premiji.

Društvo radi razgraničavanje troškova pribave kao aktivna vremenska razgraničenja zbog ravnomjernog terećenja ukupnih troškova posmatranog poslovnog perioda i što realnijeg prikaza konačnog poslovnog rezultata obračunskog perioda.

Imovina iz osnova reosiguranja uključuje iznose potraživane od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi potraživani od reosiguravača su procijenjeni na način konzistentan s obračunatim rezervama za prenosne premije i prijavljene a neisplaćene štete ili štete plaćene po osnovu reosiguranih polisa. Imovina iz osnova reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose koji su, na osnovu ugovora o reosiguranju, naplativi od reosiguravača u vezi s tehničkim rezervama.

Kapital i rezerve

Kapital Društva čini akcijski kapital, zakonske rezerve, nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, neraspoređeni dobitak ranijih godina i rezultat tekuće godine.

Društva za osiguranje su dužna raspolagati odgovarajućim kapitalom s obzirom na obim i vrste poslova osiguranja koje obavlja kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja tih poslova. Kapital društva u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje u Republici Srpskoj („Pravilnik“) čini osnovni kapital i dodatni kapital umanjen za odbitne stavke. Kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa odredbama Zakona i Pravilnika mora biti najmanje jednak margini solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja, a izuzetno od odredbi Pravilnika kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja ne može biti manji od Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala koji na 31. decembar 2020. godine iznosi 6.000.000 BAM. Bazični kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa zakonskim odredbama i Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje mora da bude najmanje jednak garantnom fondu koji odgovara većem od sljedeća dva iznosa:

- a) iznosa 1/3 obračunate margine solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja i
- b) Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala za obavljanje poslova u vrstama neživotnih osiguranja odnosno 6.000.000 BAM.

Finansijske obaveze

Pod finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti, i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospjevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate glavnice, uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Obaveze po osnovu šteta i druge obaveze iz poslovanja

Obaveze za štete po osnovu osiguranja se evidentiraju u visini naknade za likvidirane štete koje treba isplatiti osiguranicima, korisnicima osiguranja ili trećim oštećenim licima. Za iznose prijavljenih, a nelikvidiranih obaveza po osnovu šteta, kao i za iznose nastalih, a neprijavljenih obaveza po osnovu šteta, Društvo formira rezervisanja. Ukoliko je obaveza iskazana u stranoj valuti ili je ugovorena valutna klauzula prilikom početnog priznavanja Društvo obavezu izražava u konvertibilnim markama tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje zvanični srednji kurs te strane valute na datum transakcije u skladu sa efektima promjena deviznih kurseva. Promjena deviznog kursa od datuma transakcije do datuma isplate obaveze iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema zvaničnom srednjem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Rezerve za prenosne premije

Rezerve za prenosne premije su dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu. Obračun prenosne premije vrši se poslednjeg dana tekućeg obračunskog perioda i na dan prenosa portfelja osiguranja. Osnovica za obračun rezervi za prenosne premije je ukupna premija osiguranja utvrđena ugovorom i izračunava se pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju s tačnim vremenskim razgraničenjem.

Prenosna premija se obračunava metodom "pro rata temporis". Društvo ne formira rezervu za prenosnu premiju za fronting ugovore o osiguranju jer Društvo u tim poslovima ima samo ulogu posrednika, a cjelokupan rizik se putem slipova prenosi na fronting partnera Društva.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete vrši se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete, osim za štete za koje na osnovu raspoložive dokumentacije nije moguće izvršiti takvu procjenu a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne isplaćene štete u vrsti osiguranja kojoj ta šteta pripada. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda. Rezerve za štete iz ugovora o osiguranju koje se isplaćuju u obliku rente obračunavaju se aktuarskim metodama u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata). Rezerva se utvrđuje za svaku rentnu štetu posebno i pri tome se koriste tablice smrtnosti Republike Srbije 2010-2012 i diskontuje se stopom prinosa na finansijska ulaganja Društva. Rezervisanja za indirektno troškove obrade šteta iznose 6% od zbira rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete, a za direktno troškove obrade šteta na zbir RBNS i IBNR primjenjuje se udio stvarnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama.

Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete

Rezervisanje za nastale, a neprijavljene štete je urađeno korišćenjem metode ulančanih ljestvica (CL metode) za štete iz sljedećih vrsta osiguranja:

- 1) 01 – Osiguranje od nezgode,
- 2) 03 – Kasko osiguranje motornih vozila,
- 3) 08 – Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila,
- 4) 09 – Ostala osiguranja imovine,
- 5) 10 – Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila.

Chain ladder metoda se primjenjuje na iznos likvidiranih šteta u razvojnom trouglu formiranom prema datumu nastanka štete. Prosječni razvojni faktori su izračunati na bazi proste aritmetičke sredine, aritmetičke sredine uz isključenje najmanjeg i najvećeg faktora i ponderisane aritmetičke sredine. Za konačne razvojne faktore za svaki period razvoja odabrani su najveći prosječni faktori izračunati na prethodno navedena tri načina. Konačni razvojni faktor šteta (tail faktor) izračunat je na bazi eksponencijalne ekstrapolacije izračunatih razvojnih faktora za period od 10 godina. Na ovaj način obračunate ukupne štete se umanjuju za iznos rezervisanih prijavljenih šteta uz isključenje rezervisanja za velike štete čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete.

Za vrste osiguranja 02 – Zdravstveno osiguranje, 07 – Osiguranje robe u prevozu, 13 – Osiguranje od opšte građanske odgovornosti i 18 – Osiguranje pomoći Društvo je koristilo prosječno trogodišnje učešće prijavljenih šteta (likvidiranih i rezervisanih) nastalih u prethodnoj godini u ukupnom iznosu prijavljenih šteta u njihovoj godini nastanka. Ovaj procenat učešća se primjenjuje na ukupan iznos prijavljenih šteta u tekućoj godini čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete. Društvo koristi ovu metodu usljed nedovoljnog iskustva sa štetama u ovim vrstama osiguranja.

Ostale obaveze

Društvo pored navedenih obaveza evidentira obaveze i u kategoriji ostalih obaveza. U okviru ostalih obaveza nalaze se obaveze za sudske sporove, ukalkulisane obaveze, obaveze po osnovu primjene IFRS 16 kao i ostale nepomenute obaveze.

5. POSLOVNO OKRUŽENJE

Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje

Brojni neriješeni politički problemi u Bosni i Hercegovini čine veliki teret za razvoj privrede. Visoka stopa nezaposlenosti praćena je slabom kupovnom moći stanovništva te promjenom u strukturi stanovništva sa sve većim učešćem starije populacije. Više od dvadeset godina je prošlo od završetka rata, a BiH još uvijek ima mnogo posla da postigne zajednički prosperitet građana i evropske standarde življenja. Nerazvijeno i neregulisano finansijsko tržište odražava se i na osiguravače koji strogo moraju voditi brigu o plasmanima svojih rezervi.

A. Politički aspekt

- U martu 2020. godine proglašeno je vanredno stanje zbog pandemije virusa Covid-19. Vanredno stanje podrazumijeva, između ostalog, zatvaranje granica, obustavu međunarodnog prevoza putnika, uvođenje karantina za državljane BiH koji ulaze u zemlju, zabranu okupljanja više od 2 lica na javnim mjestima, potpunu zabranu kretanja u večernjim satima, uvođenje dastičnih kazni za lica koja krše propisane mjere. Cilj ovakvih restriktivnih mjera je bio usporavanje širenja virusa i izbjegavanje katastrofalnih posljedica. Vanredno stanje u Republici Srpskoj je ukinuto 21.05.2020;
- Politička nestabilnost - u čitavom poslijeratnom periodu BiH je zadržala relativno visok stepen političke nestabilnosti. Proces demokratskog odlučivanja, usaglašavanja i koordinacije otežano funkcionira;
- U BiH vlada opšte nerazumjevanje i nedostatak saradnje, kako na međuentitetskom nivou, tako i unutar entiteta, na relaciji pozicija – opozicija;
- Prepreke na svim nivoima vlasti, a zbog izostanka saradnje državnih organa i privrednih subjekata savjetodavna uloga države potpuno se izgubila;
- BiH je podnijela formalni zahtjev za članstvo u Evropskoj uniji, međutim, zahtjev će biti razmotren tek nakon napretka u određenim sektorima, usklađivanja zakonodavstva, nastavka reformi i ostalih rješenja koja ubrzavaju proces.

B. Ekonomski aspekt

- Pandemija virusa Covid-19 uzrokovala je u periodu od 2 mjeseca djelimično ili potpuno obustavljanje privrednih aktivnosti na svim nivoima, a očekuje se da će se ekonomske posljedice pandemije osjećati mjesecima, čak i godinama nakon pandemije;
- Prema posljednjem izvještaju Svjetske banke "Doing business 2020", BiH se nalazi na 184. mjestu prema proceduri registracije pravnih lica, gdje je u prosjeku potrebno 80 dana i 13 različitih procedura te oko 3000 fiskalnih i parafiskalnih nameta;
- Ekonomija BiH opterećena je ozbiljnim strukturnim problemima u privredi i odsustvom strategije i politike korištenja resursa, što se direktno manifestuje u stvaranju malog društvenog proizvoda i vrlo niskoj efikasnosti upotrebe resursa;
- U BiH je i dalje izraženo siromaštvo građana od kojih gotovo polovina živi na toj ivici, prezaduženost u komercijalnim bankama, visoka nezaposlenost, visok stepen sive ekonomije, te visok javni dug zemlje;
- Na temelju najnovijeg izvještaja Eurostata za prošlu godinu, prije nego što su države počele uvoditi mjere zaštite od COVID-19, AIC po glavi stanovnika izražen u „standardima kupovne moći“ (PPS) kretao se u rasponu od 59 posto do 135 posto prosjeka Evropske unije širom 27 država članica, dok je situacija na Balkanu na znatno nižem nivou – u BiH tek 42 posto prosjeka EU, lošije je samo u Albaniji sa 40 posto prosjeka, dok je Sjeverna Makedonija na 43 posto prosjeka, Srbija na 49 posto, Crna Gora na 60, a Hrvatska 66 posto. I po drugom mjerilu BDP po glavi stanovnika BiH je na začelju – Albanija sa 31 posto prosjeka EU, BiH sa 32 posto prosjeka, dok Sjeverna Makedonija ima 38 posto, Srbija 41, Crna Gora 50, a Hrvatska 65 posto prosjeka EU;
- Stanje ukupnog duga u entitetima BiH se pogoršava. Sam se dug povećavao u proteklih deset godina, i ukupna zaduženost BiH je veća od 11,1 milijardu KM, dok udio javnog duga BiH u bruto društvenom proizvodu (BDP) iznosi 31,42%;
- U 2019. godini BiH je zabilježila pad industrijske proizvodnje od 5,5%, što je u velikoj mjeri uticalo na spoljnotrgovinski deficit u iznosu od 600 miliona KM;

C. Socijalni aspekt

- Potrošnja u BiH je značajno veća od proizvodnje pri čemu se višak potrošnje finansira iz inostranih izvora (strana ulaganja, krediti, doznake građana itd.);
- Neto cijena rada je niska, sa visokim stopama poreza i doprinosa;
- Masovni odlasci mladih ljudi iz BiH, a najčešći razlozi su nezaposlenost, nizak standard, niske plate te korupcija koja je velikoj mjeri prisutna u zapošljavanju. Procjenjuje se da je od popisa stanovništva 2013. godine BiH napustilo oko 750.000 ljudi. Odlaze najviše mladi, obrazovani i radno sposobni stanovnici, ali nisu rijetki ni odlasci čitavih porodica. Prema dokumentu „Analiza i projekcija tržišta rada u Republici Srpskoj 2019-2022.“ izrađenom od strane grupe profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci, očekuje se da do 2022. godine BiH napusti još 210.000 stanovnika, uglavnom mladih i radno sposobnih. Prema istraživanjima Ljekarske komore F BiH, prosječna starost doktora u javnim bolnicama BiH iznosi 57,8 godina, što je jasan pokazatelj odliva mladih ljekara;
- Stopa nezaposlenosti se kreće oko 18,4%, a taj procenat je najveći među mladom populacijom. Nezaposlenost mladih osoba u BiH iznosi preko 60% i po tome je naša zemlja na vrhu liste na kojoj se nalazi još 134 zemlje;
- Prosječna plata je rasla u posljednjih deset godina. Tako je prije deset godina, 2007, iznosila 652 KM, a danas je ta cifra 916 KM. Potrošačka korpa je međutim sada skuplja i za četveročlanu porodicu je viša od 2.000 KM. Najveći broj građana prima ipak minimalnu platu od tek nešto preko 400 maraka. Penzionerima se mjesečno isplati u prosjeku 340 KM;
- Prema većini dostupnih podataka, broj osoba koja žive u inostranstvu, a vode porijeklo iz BiH iznosi gotovo dva miliona, što čini više od polovine ukupnog stanovništva te države. Stanovnici BiH najčešće se iseljavaju u Njemačku, a potom slijede Austrija, Hrvatska i Srbija.

D. Tehnološki aspekt (razvoj informacionih i telekomunikacionih tehnologija)

- Zbog ratnih dešavanja, Bosna i Hercegovina je zakasnila na IT voz, ali ga nije propustila. Neki smatraju kako joj se upravo sada pružaju prilike;
- Informacioni i komunikacijski (IT) sektor bilježi uspon i spada među najbrže rastuće privredne sektore u Bosni i Hercegovini;
- Angažiranje zapadnih IT kompanija godinama je bio uobičajeni način za odliv novca iz bh. privrede, ali danas ovaj sektor u BiH ima potencijal da bude vodeća industrija koja generira najveći prihod u odnosu na bruto nacionalni dohodak (BDP);
- Posljednjih godina, mladi softverski inženjeri i stručnjaci su počeli osnivati vlastite kompanije, podižući nivo digitalizacije u cijeloj zemlji. Sada rade rame uz rame s velikim multinacionalnim kompanijama. To je dovelo do izuzetnog rasta u IT sektoru. Broj kompanija i novih start-upa se stalno povećava, a prema podacima udruženja BIT Alliance (krovna organizacija za industriju razvojnog softvera) oko 1.400 kompanija i oko 2.500 do 3.500 programera radi u IT sektoru i kompjuterskom programiranju u BiH;
- Internet trgovina u BiH iz godine u godinu bilježi sve veći rast, a u zadnje vrijeme primjetna je "poplava" portala specijalizovanih za e-trgovinu.

Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu

Pandemija Covid-19 višestruko utiče na industriju osiguranja, ne samo na isplatu šteta iz djelatnosti osiguranja, nego i na društva za osiguranje u ulozi poslodavaca i učesnika na tržištu kapitala. Smanjenje ekonomskih aktivnosti i rast nezaposlenosti svakako će uticati na pad obima premije na tržištu osiguranja u odnosu na prošlu godinu, ali u ekonomskom smislu negativni uticaj sigurno nije onoliki koliko su pogođene neke druge grane privrede.

Društvo posluje u skladu sa „going concern“ principom, odnosno vodeći se načelom stalnosti poslovanja, poslovanje Društva u vrijeme pandemije organizovano je na način da se svi poslovni procesi odvijaju neometano i u skladu sa novonastalom situacijom i propisima.

S obzirom da se od početka 2018. godine ne objavljuju mjesečni podaci o ostvarenoj premiji na tržištu osiguranja Republike Srpske, podaci o tržišnom učešću Društva na 31.12.2020. godine nisu dostupni, a prema posljednjem dostupnom izvještaju Agencije za osiguranje RS o stanju sektora osiguranja u periodu 01.01.-30.06.2020, tržišni udio Društva na 30.06.2020. godine iznosi 4,9% i veći je za 0,1 procentni poen u odnosu na isti period 2019. godine. Ukoliko posmatramo samo neživotna osiguranja, tržišni udio Društva iznosi 6% i veći je za 0,2 procentna poena u odnosu na 30.06.2019. godine.

Tržišni udio na 30.06.2020. godine

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	30.6.2019		30.6.2020		Index 2020/2019
		Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Drina osiguranje a.d.	10.536.029	9,20%	10.203.777	8,80%	96,8
2	Dunav osiguranje a.d.	8.836.762	7,70%	8.630.265	7,50%	97,7
3	Nešković osiguranje a.d.	7.953.411	6,90%	7.476.016	6,50%	94,0
4	Wiener osiguranje a.d.	8.266.232	7,20%	7.453.968	6,40%	90,2
5	Osiguranje Aura a.d.	6.808.875	5,90%	6.861.716	5,90%	100,8
6	Triglav osiguranje a.d.	5.541.737	4,80%	5.701.203	4,90%	102,9
7	Brčko-gas osiguranje d.d.	5.689.387	5,00%	5.560.838	4,80%	97,7
8	Osiguranje Garant d.d.	5.068.502	4,40%	5.278.420	4,60%	104,1
9	Grawe osiguranje a.d.	3.379	0,00%	4.869.186	4,20%	144.101,4
10	Euros osiguranje a.d.	4.059.710	3,50%	4.517.145	3,90%	111,3
11	Euroherc osiguranje d.d.	4.011.785	3,50%	3.956.582	3,40%	98,6
12	Asa osiguranje d.d.	3.192.429	2,80%	3.828.246	3,30%	119,9
13	Mikrofin osiguranje a.d.	3.777.745	3,30%	3.805.483	3,30%	100,7
14	Adriatic osiguranje d.d.	3.039.676	2,60%	3.138.223	2,70%	103,2
15	Uniqua osiguranje d.d.	2.371.787	2,10%	2.632.057	2,30%	111,0
16	Krajina osiguranje a.d.	2.000.918	1,70%	2.283.282	2,00%	114,1
17	Premium osiguranje	1.694.464	1,50%	2.113.291	1,80%	124,7
18	Central osiguranje d.d.	1.249.854	1,10%	1.706.254	1,50%	136,5
19	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1.858.403	1,60%	1.680.340	1,50%	90,4
20	Sarajevo osiguranje d.d.	1.320.766	1,20%	1.549.311	1,30%	117,3
21	Croatia osiguranje d.d.	1.272.183	1,10%	756.455	0,70%	59,5
22	Camelija osiguranje d.d.	271.963	0,20%	342.286	0,30%	125,9
23	Vienna osiguranje d.d.	77.371	0,10%	60.742	0,10%	78,5
24	Atos osiguranje a.d.	6.170.267	5,40%		0,00%	0,0
25	VGT osiguranje d.d.		0,00%		0,00%	
26	Grawe osiguranje d.d.	19.184	0,00%		0,00%	0,0
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		95.092.819	82,80%	94.405.086	81,70%	99,3

ŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Grawe osiguranje a.d.	9.059.851	7,90%	10.335.444	8,90%	114,1
2	Vienna osiguranje d.d.	4.223.449	3,70%	4.340.030	3,80%	102,8
3	Uniqua osiguranje d.d.	4.572.198	4,00%	4.116.994	3,60%	90,0
4	Triglav osiguranje d.d.	719.841	0,60%	1.678.908	1,50%	233,2
5	Wiener osiguranje a.d.	729.392	0,60%	615.500	0,50%	84,4
6	Adriatic osiguranje d.d.	19.190	0,00%	52.484	0,00%	273,5
7	Croatia osiguranje d.d.	81.886	0,10%	62.302	0,10%	76,1
8	Dunav osiguranje a.d.	339.667	0,30%		0,00%	0,0
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		19.745.474	17,20%	21.201.662	18,30%	107,4
UKUPNO		114.838.293	100,00%	115.606.748	100,00%	100,7

6. POSLOVANJE DRUŠTVA

Obračunata bruto premija

Zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	01-12 2020	01-12 2019	Indeks
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posledica nezgode	399.882	443.062	90,3
03 Osiguranje motornih vozila	1.341.946	1.337.071	100,4
07 Osiguranje robe u prevozu	194.422	299.239	65
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	645.965	687.858	93,9
09 Ostala osiguranja imovine	1.037.055	805.659	128,7
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	6.249.429	6.778.907	92,2
11 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	120	120	100
12 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	560	325	172,4
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	215.040	236.936	90,8
14 Osiguranje kredita	919.225	356.334	258
15 Osiguranje jemstva	19.515	24.023	81,2
18 Osiguranje pomoći na putovanju	129.872	215.549	60,3
Fakturisana bruto premija - Neživot	11.153.030	11.185.084	99,7

Likvidirane štete

U periodu 01.-12. 2020 isplaćena su ukupno 1.603 odštetna zahtjeva u ukupnom iznosu 3.428.056 KM, a na dan 31.12.2020. godine za isplatu je preostalo 29 obrađenih predmeta u iznosu od 21.376 KM.

Likvidirane štete po vrstama osiguranja

	01-12 2020	01-12 2019	Indeks
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posledica nezgode	276.352	288.805	95,7
03 Osiguranje motornih vozila	896.075	809.879	110,6
07 Osiguranje robe u prevozu	0	0	
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	18.460	79.613	23,2
09 Ostala osiguranja imovine	130.082	98.944	131,5
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	1.989.765	2.274.060	87,5
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	0	0	
14 Osiguranje kredita	30.852	0	
15 Osiguranje jemstva	0	861	
18 Osiguranje pomoći na putovanju	27.997	39.896	70,2
Bruto rešene štete - Neživot	3.369.583	3.592.058	93,8

Broj rešenih šteta po vrstama osiguranja

	01-12 2020	01-12 2019	Indeks
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posledica nezgode	419	570	73,5
03 Osiguranje motornih vozila	464	464	100,0
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	6	19	31,6
09 Ostala osiguranja imovine	26	55	47,3
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih	566	644	87,9
14 Osiguranje kredita	17		
15 Osiguranje jemstva		1	
18 Osiguranje pomoći na putovanju	94	121	77,7
Broj rešenih šteta - Neživot	1.592	1.874	85,0

Kod osiguranja od autoodgovornosti Društvo ima nekoliko šteta koje se isplaćuju u obliku rente. Pri obračunu kapitalizovanog iznosa ovih šteta Društvo koristi tablice mortaliteta za Republiku Srbiju, 2010-2012.

Rezervisane štete po vrstama osiguranja

	01-12 2020		01-12 2019	
	Broj	Iznos	Broj	Iznos
01 Osiguranje od posledica nezgode	27	20.250	60	73.000
03 Osiguranje motornih vozila	18	112.850	15	116.033
07 Osiguranje robe u prevozu	1	30.000	0	0
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	3	21.000	5	23.800
09 Ostala osiguranja imovine	3	3.400	10	47.695
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	165	3.421.892	169	3.341.613
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	7	24.079	2	13.619
14 Osiguranje kredita	8	284.286	0	0
18 Osiguranje pomoći na putovanju	4	1.494	7	39.896
Bruto rešene štete - Neživot	236	3.919.252	268	3.617.973

7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 2020.	2019.
Obračunata premija po osnovu autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	7.591.374	8.115.978
Obračunata premija po osnovu ostalih osiguranja imovine	3.034.245	2.410.495
Obračunata premija osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	527.411	658.611
Ukupno obračunata premija	11.153.030	11.185.084
Promjena prenosne premije autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	80.020	(128.986)
Promjena prenosne premije imovine	(289.321)	(96.963)
Promjena prenosne premije osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	22.808	(15.724)
Promjena prenosne premije osiguranja i saosiguranja	(186.493)	(241.673)
Prihodi od provizije po osnovu ugovora o reosiguranju u neživotnom osiguranju	648.288	530.464
Prihodi od provizije po osnovu ugovora o saosiguranju i frontinzima-Zavarovalnica Triglav d.d	124.323	140.410
Prihodi od regresa po osnovu neživotnih osiguranja	393.047	196.035
Prihodi od otkupljenih šteta	-	262
Prihod od zakupnina. investicione nekretnine. postrojenja i opreme neživotnih osiguranja	113.598	111.098
Prihodi od prodaje zelene karte	61.824	73.276
Prihodi po osnovu provizije- Pošte Srpske	506	577
	1.341.586	1.052.122
Ukupni prihod od premije osiguranja	12.308.123	11.995.533

Drugi poslovni prihodi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 2020.	31. decembar 2019.
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima reosiguranja u inostranstvu	98.986	38.053
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima saosiguranja u inostranstvu	384.615	693.051
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta iz poslova saosiguranja u zemlji	2.280	-
Prihodi od smanjenja ostalih rezervisanja neživotnih osiguranja	299.293	-
	785.174	731.104

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalni doprinosi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 2020.	31. decembar 2019.
Doprinos za preventivu	49.036	44.062
Doprinosi za šume, protivgradnu i protivpožarnu zaštitu	57.164	-
Troškovi republičkih i komunalnih poreza i taksi	58.658	-
Doprinos Zaštitnom fondu	72.757	79.053
Troškovi Agencije za osiguranja Republike Srpske	117.443	-
Ostali doprinosi	56.558	-
	411.616	123.115

Naknade šteta iz osiguranja i ostale naknade

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 31. decembar	
	2020.	2019.
Likvidirane štete- autoodgovornost, nezgoda i zdravstveno, kasko, imovina	3.369.583	3.592.058
Troškovi reosiguranja neobaveznih osiguranja	1.337.503	1.510.909
Rashodi po osnovu premije reosiguranja, saosiguranja u zemlji i fronting sa povezanim licima	1.503.088	1.079.807
Rashodi po osnovu premije reosiguranja i saosiguranja	365.518	495.406
Rezervisanja za štete i druga neživotna osiguranja	296.836	582.584
Ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	-	127.939
Troškovi procjene šteta nezgoda, zdravstveno osiguranje i kasko	47.196	62.203
	<u>6.919.724</u>	<u>7.450.906</u>

Troškovi sprovođenja osiguranja

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 31. decembar	
	2020.	2019.
Troškovi neto zarada zaposlenih	1.169.897	1.268.583
Troškovi poreza i doprinosa za zarade zaposlenih	642.370	703.504
Troškovi amortizacije nekretnine, oprema, motornih vozila i nematerijalna ulaganja	257.836	394.367
Trošak amortizacije prava na upotrebu (fizička i pravna lica, automobili)	161.800	181.479
Troškovi zakupa	638.822	1.169.317
Troškovi reprezentacije	73.409	122.847
Troškovi reklame i propagande	726.220	878.836
Troškovi materijala, goriva, energije i komunalnih usluga	547.469	533.616
Troškovi telefona, interneta i poštanskih usluga	79.424	118.882
Troškovi provizija	222.495	152.930
Troškovi održavanja	126.213	113.452
Troškovi Biroa zelene karte	-	42.821
Troškovi Agencije za osiguranje RS i troškovi rada Obdusmana	-	119.204
Troškovi članarine u Privrednoj komori i Zaštitinom fondu	-	28.009
Rezervisanja za beneficije zaposlenih	28.766	33.963
Troškovi advokatskih usluga i taksi za obradu šteta	-	137.290
Troškovi advokatskih i aktuarskih usluga notara	82.081	62.689
Troškovi poreza na nepokretnosti, poreza na dodatnu vrijednost, taksi i poreza po odbitku	69.404	73.443
Troškovi doprinosa za šume, protivpožarnu, protivgradnu, vodu, doprinos za invalide, sindikata i fond solidarnosti	10.246	59.258
Troškovi ugovora o djelu, autorskih usluga, privremenih i povremenih poslova, Upravnog odbora i ostalih ugovora	223.218	54.428
Troškovi službenog putovanja (noćenje, putarina, upotreba vlastitog auta i sl.)	12.279	43.607
Troškovi premije osiguranja	13.441	18.922
Troškovi platnog prometa	26.289	23.262
Troškovi sponzorstva i donatorstva	12.967	21.827
Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	5.091	5.492
Ostali troškovi	802.471	642.532
	<u>5.932.208</u>	<u>7.004.560</u>

Finansijski prihodi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila 31. decembar	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata po osnovu diskontovanja hartija od vrijednosti	222.778	245.594
Prihodi od kamata na obveznice	130.058	76.186
Prihodi od kamata na oročene depozite	35.740	41.879
Prihodi od kamata rezervnog fonda	6.483	5.906
Prihodi dividendi	2.732	-
Prihodi od kamata na transakcione račune	7	5
Dobici po osnovu raskida ugovora- IFRS 16	948	90
Prihodi od kamate-regres	103.879	-
	<u>502.625</u>	<u>369.660</u>

Finansijski rashodi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020.	31. decembar
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Troškovi kamata po osnovu kreditnih obaveza od povezanih lica	84.664	54.541
Finansijski rashodi po osnovu lizinga- IFRS 16	29.122	41.900
Rashodi kamata lizing	-	4.817
Rashodi kamata-Nova banka ad	1.952	2.922
Rashodi kamata za neblagovremeno plaćanje	6	54
Negativne kursne razlike	10	662
	<u>115.754</u>	<u>104.896</u>

Ostali prihodi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020.	31. decembar
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Naplaćena otpisana potraživanja- premija	88.018	144.282
Ostali nepomenuti prihodi	23.528	78.112
Prihodi od smanjenja obaveza	16.783	5.530
Dobici od prodaje opreme	-	3.300
Prihodi od prefakturisanja	1.000	-
Prihodi od naplate regres-a- sudski troškovi	32.859	-
Prihodi ranijih godina	388.136	-
	<u>550.324</u>	<u>231.224</u>

Ostali rashodi

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020.	31. decembar
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja	606	250.363
Rashodi ranijih godina	377.343	8.629
Troškovi kazni, prekršaja, sudskih rješenja i ostalo	30	17.829
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	3.308	11.180
Ostali rashodi	4.121	15.168
Rezervisanja za sudske sporove	-	5.000
	<u>385.408</u>	<u>308.169</u>

Porez na dobitak**(a) Komponente poreza na dobit**

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020.	31. decembar
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Tekući porez na dobitak	214.113	126.032
Porez na dobitak	<u>214.113</u>	<u>126.032</u>

(b) Usaglašavanje poreza na dobitak i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020.	31. decembar
		2019.
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	<u>381.015</u>	<u>(1.688.561)</u>
Porez na dobitak po stopi od 10%	<u>38.102</u>	<u>(168.856)</u>
Poreski efekat rashoda/ prihoda koji nisu priznati kod određivanja oporezive dobiti	<u>176.011</u>	<u>294.888</u>
Porez na dobitak	<u>214.113</u>	<u>126.032</u>

(v) Odložene poreske obaveze

	U BAM	
	Za godinu koja se završila	
	2020	31. decembar
		2019
Stanje 1. januar	59.194	66.638
Poreski efekat vrednovanja HOV iskazanih u promjenama u kapitalu	<u>(8.476)</u>	<u>(7.444)</u>
Stanje 31. decembar	<u>50.718</u>	<u>59.194</u>

Nematerijalna imovina

	Licence	Softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	U BAM Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2019. godine	3.031	1.011.898	-	1.014.929
Povećanja	3.050	123.302	-	126.352
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>6.081</u>	<u>1.135.200</u>	-	<u>1.141.281</u>
Nabavke u toku godine			112.048	112.048
Aktiviranja	991	92.470	(89.654)	3.807
Prenosi između klasa	635	1.760	(2.395)	-
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>7.707</u>	<u>1.229.430</u>	<u>19.999</u>	<u>1.257.136</u>
Akumulirana amortizacija i umanjenja vrijednosti				
Stanje 1. januara 2019. godine	3.031	876.536	-	879.567
Amortizacija za tekuću godinu	743	201.209	-	201.952
Ostalo		(1.977)	-	(1.977)
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>3.774</u>	<u>1.075.768</u>	-	<u>1.079.542</u>
Amortizacija za tekuću godinu	3.050	60.650	-	63.700
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>6.824</u>	<u>1.136.418</u>	-	<u>1.143.242</u>
Sadašnja vrijednost				
- 31. decembar 2019. godine	<u>2.307</u>	<u>59.432</u>	-	<u>61.739</u>
- 31. decembar 2020. godine	<u>883</u>	<u>93.012</u>	<u>19.999</u>	<u>113.894</u>

Neketnine, oprema, pravo na upotrebu, investicione nekretnine i nematerijalna ulaganja

	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila	Oprema i namještaj	Sredstva u pripremi	Pravo na upotrebu- IFRS 16	Investici-ona nekretnina	U BAM Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. januara 2019. godine	5.419.339	514.438	811.791	231.600	-	2.331.689	9.308.857
Prva primjena IFRS 16	-	-	-	-	812.653	-	812.653
Povećanja	7.003	-	-	157.491	28.243	-	192.737
Aktiviranja	-	25.900	263.799	(283.130)	-	-	6.569
Otuđenja i otpisi	-	(46.739)	(66.165)	-	-	-	(112.904)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(129.612)	-	(129.612)
Stanje 31. decembra 2019. godine	5.426.342	493.599	1.009.425	105.961	711.284	2.331.689	10.078.300
Aktiviranja	-	29.998	61.632	(854)	53.461	-	144.237
Prenosi između klasa	-	-	(2.395)	-	-	-	(2.395)
Otuđenja i otpisi	(17.400)	-	(25.952)	-	-	-	(43.352)
Raskid ugovora MSFI 16	-	-	-	-	(56.530)	-	(56.530)
	5.408.942	523.597	1.042.710	105.107	708.215	2.331.689	10.120.260
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijdnosti							
Stanje 1. januara 2019. godine	259.795	312.128	640.663	-	-	1.181.689	2.394.275
Amortizacija za tekuću godinu	76.189	24.795	57.622	-	181.479	33.809	373.894
Obezvredjenje	-	24.380	-	105.107	-	-	129.487
Otuđenja i otpisi	-	-	(57.858)	-	-	-	(57.858)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(12.961)	-	(12.961)
Stanje 31. decembra 2019. godine	335.984	361.303	640.427	105.107	168.518	1.215.498	2.826.837
Amortizacija za tekuću godinu	75.765	-	-	-	161.800	33.810	355.936
Obezvredjenje	-	-	521	-	-	-	521
Otuđenja i otpisi	(7.789)	-	(22.401)	-	-	-	(30.190)
Raskid ugovora MSFI 16	-	-	-	-	(30.794)	-	(30.794)
	403.960	387.662	676.749	105.107	299.524	1.249.308	3.122.310
Sadašnja vrijednost							
- 31. decembar 2019. godine	5.090.358	132.296	368.998	854	542.766	1.116.191	7.251.463
- 31. decembar 2020. godine	5.004.982	135.935	365.961	-	408.691	1.082.381	6.997.950

Društvo na dan 31. decembar 2020. godine nije imalo hipoteka, zaloga ili drugih tereta na stalnim sredstvima Društva.

Dugoročni finansijski plasmani

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica		
Triglav auto d.o.o	-	-
Dugoročni finansijski plasmani (depoziti):		
Sberbank a.d. Banja Luka	-	977.915
Addiko banka a.d. Banja Luka	600.000	977.915
Sberbank a.d. Banja Luka	-	1.097.791
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	-	805.000
	<u>600.000</u>	<u>3.858.621</u>
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju:		
HOV koje služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja- Obveznice Vlade Republike Srpske	6.133.230	3.281.271
HOV koje služe za pokriće Garantnog Fonda Republike Srpske – Obveznice Vlade Republike Srpske	500.000	500.000
Akcije Mtel ad Banja Luka	10.890	10.450
Korporativne Obveznice- JP Autoceste Federacije BiH	544.214	310.357
	<u>7.188.334</u>	<u>4.102.078</u>
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Rezervni fond Biroa zelene karte	375.224	350.448
Fond za naknadu šteta Biroa zelene karte	167.154	167.260
	<u>542.378</u>	<u>517.708</u>
	<u>8.330.712</u>	<u>8.478.407</u>

Potraživanja po osnovu premije

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	970.179	1.366.431
Potraživanja po osnovu zelenih karti	348	17.389
	<u>970.527</u>	<u>1.383.820</u>
Minus: Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju	(325.142)	(660.935)
	<u>645.385</u>	<u>722.885</u>

Kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja po osnovu premije i ostalih potraživanja

	Ispravka potraživanja po osnovu premije	Ispravka ostalih potraživanja
Stanje na 1. januar 2019. godine	710.261	252.246
Povećanja u toku godine	250.363	-
Smanjenje u toku godine	(144.282)	-
Konačan otpis	(155.407)	(3.547)
	<u>660.935</u>	<u>248.699</u>
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine		
Povećanja u toku godine	606	4.372
Smanjenje u toku godine	(88.018)	(20.140)
Konačan otpis	(248.381)	(34.836)
	<u>325.142</u>	<u>198.095</u>
Stanje na dan 31. decembar 2019. godine		

Ostala potraživanja

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Akontacija poreza na dobit	-	188.114
Potraživanja po osnovu prava na regres	204.630	264.235
Potraživanja za kamatu	77.108	20.785
Potraživanja za kamate i depozite	29.004	10.094
Potraživanja od zaposlenih	3.765	3.432
Potraživanja za provizije iz poslova osiguranja, saosiguranja i reosiguranja	1.057	2.934
Potraživanja od Biroa zelene karte u BiH	1.648	1.551
Ostala potraživanja	15.589	2.545
	332.801	493.690
Minus: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(198.095)	(248.699)
	134.706	244.991

Kratkoročni finansijski plasmani

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Kratkoročno oročeni depoziti		
Unicredit bank d.d. Banja Luka	-	2.100.000
Sberbank a.d. Banja Luka	2.075.707	-
Addiko banka a.d. Banja Luka	1.782.915	-
	3.858.622	2.100.000

Gotovina ekvivalenti i gotovina

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Žiro račun	1.711.868	749.088
Devizni računi	102.127	1.183.686
	1.813.995	1.932.774

Aktivna vremenska razgraničenja

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Razgraničeni troškovi pribave osiguranja	689.187	584.670
Prenosna premija saosiguranja i reosiguranja koja pada na teret saosigurovača i reosigurovača	382.312	182.251
Rezervisanja po osnovu troškova reosiguranja	2.021.195	1.719.243
Unaprijed plaćeni troškovi	14.834	-
	3.107.528	2.486.164

Kapital i rezerve

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Akcijski kapital	7.556.000	5.556.000
Nerealizovani dobiti/gubici po fin.sred.raspoloživih za prodaju	456.460	532.748
Ostale rezerve (zakonska rezerva)	57.601	57.601
Emisiona premija	768.025	-
(Akumulirani gubitak)/Neraspoređeni dobitak	166.902	(1.143.975)
Ukupni kapital	9.004.988	5.002.374

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31. decembar 2020. godine sastojala se od 100% vlasništva nad akcijama od strane Triglav INT d.d. Ljubljana Slovenija.

Zakonske rezerve u iznosu od 57.601 BAM nastale su izdvajanjem iz akcijskog kapitala i dijelom iz dobiti Društva na osnovu Zakona o privrednim društvima koji definiše da se ove rezerve izdvajaju iz dobiti sve dok rezerva ne dostigne iznos od 10% osnovnog kapitala.

Nerealizovani dobiti na dan 31. decembar 2020. godine u iznosu od 456.460 BAM odnose se na dobitke po osnovu povećanje fer vrijednosti HOV koje su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Društvo je dana 12.06.2020. godine izvršilo dokapitalizaciju u iznosu 3.912.000 KM, tako da je ukupan broj akcija Društva iznosi 3.778.

Dugoročna rezervisanja

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Rezervisanja za otpremnine i druge beneficije zaposlenih	151.293	149.583
Rezervisanja za neistekle rizike	95.694	159.970
	246.987	309.553

Dugoročne obaveze

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Dugoročne obaveze		
Nova Banka a.d. Banja Luka	28.164	48.091
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	1.955.830	2.933.745
Obaveze po osnovu MSFI 16	432.578	546.266
	2.416.572	3.528.102
Tekuće dospijeće:		
Nova Banka a.d. Banja Luka	20.946	19.927
Zavarovalnica Triglav d.d.v Ljubljana	168.161	-
Obaveze po osnovu MCFI 16	144.122	233.555
	333.229	253.482
	2.083.343	3.274.620

Kratkoročne obaveze

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Obaveze prema dobavljačima	140.888	1.285.689
Obaveze prema ino dobavljačima	32.792	82.910
Ukalkulisane obaveze (premija reosiguranja. Bosna reosiguranje d.d Sarajevo, Biro zelene karte i ostali tekući troškovi)	306.782	615.017
Obaveze po osnovu šteta	21.376	79.849
Obaveze za premiju saosiguranja i reosiguranja u inostranstvu	331.780	732.396
Obaveze za neto zarade i uplate u penzioni dobrovoljni fond	117.361	105.000
Obaveze za poreze na zarade zaposlenih	12.319	8.400
Obaveza za doprinose na zarade zaposlenih	77.485	61.024
Primljeni avansi	118.698	67.191
Obaveze po osnovu poreza na zakup	7.208	7.711
Obaveza za sporove	5.000	5.000
Obaveze prema fizičkim licima naknada po ugovorima	30.078	4.355
Odložene poreske obaveze	76.378	126.032
Obaveze za doprinose za rehabilitaciji, vodni doprinos, obaveze za sindikat i fond solidarnosti	323	971
Ostale obaveze	33.160	7.117
	1.311.628	3.188.662

Prenosne premije

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Neživotno osiguranje:		
Stanje prenosne premije na početku godine	4.974.539	4.623.029
Povećanje prenosne premije osiguranja	186.494	241.673
Povećanje/(smanjenje) prenosne premije saosiguranja	200.061	109.837
Stanje prenosne premije na kraju godine	5.361.094	4.974.539

Rezervisanja za štete

	31. decembar 2020.	U BAM 31. decembar 2019.
Rezervisane štete - neživot		
Rezervisanje za prijavljene štete	3.919.252	3.617.973
Rezervisanje za nastale neprijavljene štete	2.076.023	2.064.574
Rezervisanje za troškove obrade šteta	322.981	271.938
	6.318.256	5.954.485

Kretanje na rezervisanjima za štete neživotnog osiguranja u poslovnoj 2020. i 2019. godini može se prikazati, na sljedeći način:

	Rezervisanje za nastale neprijavljene štete	Rezervisanje za nastale prijavljene nelikvidirane štete	Rezervisanja za direktne i indirektne troškove obrada šteta	U BAM Ukupno
Stanje. 1. januar 2019. godine	1.898.270	3.405.815	41.227	5.345.312
Povećanje rezervisanjana teret reosiguravanja	-	26.589	-	26.589
Povećanaj rezervisanja u toku godine	166.304	185.569	230.711	582.584
Smanjenje rezervisanja u toku godine	-	-	-	-
Stanje. 31. decembar 2019. godine	2.064.574	3.617.973	271.938	5.954.485
Povećanje rezervisanja na teret reosiguravanja	-	301.952	-	301.952
Povećanje rezervisanja u toku godine	11.449	(673)	51.043	61.819
Smanjenje rezervisanja u toku godine	-	-	-	-
	2.076.023	3.919.252	322.981	6.318.256

Pasivna vremenska razgraničenja

	31. decembar 2020.	U BAM 31. децембар 2019.
Doprinos za preventivu	292.550	261.514
Kretanje na doprinosu za preventivu u poslovnoj 2020. i 2019. godini može se prikazati, na sledeći način:		
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Stanje na početku godine	261.514	239.952
Isplata sredstava preventive u toku godine	(18.000)	(22.500)
Izdvajanje na teret rashoda	49.036	44.062
Stanje na kraju godine	292.550	261.514

8. POKAZATELJI DRUŠTVA

	01-12 2020
Rashodni količnik	66,80%
Čisti štetni količnik	35,70%
Kombinovani količnik	102,50%
Koeficijent likvidnosti	2,94%
Adekvatnost kapitala	129,30%

9. POVEZANA PRAVNA LICA

Društvo je u toku 2020. godine imalo sljedeće trasakcije sa povezanim licima:

	U BAM	
	31. decembar	Za godinu koja se završila
	2020.	31. decembar
		2019.
BILANS USPJEHA		
PRIHODI		
Provizija po osnovu ugovora o reosiguranju		
Triglav Re d.d. Ljubljana	648.288	530.464
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	121.310	137.477
Prihodi po osnovu učešća u štetama iz reosiguranja u zemlji i inostranstvu		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	98.986	38.053
Triglav Re d.d. Ljubljana	384.614	693.051
Prihodi kod regresa po osnovu neživotnih osiguranja		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	2.388	-
Prihodi od zakupnina nekretnina		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	3.750	-
UKUPNI PRIHODI	1.259.336	1.399.045
RASHODI		
Rashodi po osnovu premije reosiguranja		
Triglav Re d.d. Ljubljana	1.337.503	1.220.303
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	1.503.088	1.079.807
Rashodi po osnovu učešća reosiguravača u naknadi šteta		
Triglav Re d.d. Ljubljana	-	290.606
Rashodi kamate		
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	84.664	4.766
Rashodi uslužnih šteta		
Triglav osiguranje a.d.o. Beograd	3.559	1.477
Triglav osiguranje d.d.Zagreb	3.862	8.697
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	-	2.562
Ostali rashodi		
Triglav osiguranje d.d. Zagreb	1.687	1.136
Zavarovalnica d.d. Ljubljana	24.495	23.641
Triglav Osiguranje d.d.Sarajevo	-	-
UKUPNI RASHODI	2.958.860	2.682.769

10. DONACIJE DRUŠTVA

Triglav osiguranje, ad je društvo prepoznatljivo po društveno odgovornom ponašanju, a u 2020. godini Društvo može istaći potporu u kupovini respiratora za potrebe UKC-a Banja Luka.

Takođe, Društvo je učestvovalo u donacijama prema osnovim školama u svrhu nagrađivanja najboljih učenik kao i fudbalskom klubu u Bosanskim Lužanima u svrhu unapređenja rada kluba.

11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Društvo nije imalo događaja nakon izvještajnog perioda koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelododanjivanja. u skladu sa MRS 10 „ Događaji nakon izvještajnog perioda“. kao ni razvoja takvih događaja koji bi za posljedicu mogli imati štetu po finansijski položaj i poslovne djelatnosti Društva. U periodu između završetka poslovne 2020. godine do dana predaje finansijskih izvještaja došlo je do promjene lica ovlaštenog za zastupanje u Društvu. Lice ovlašteno za zastupanje Društva je Janez Rožmarin direktor Društva od 01.04.2021.godine.

12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA

Misija Triglav osiguranje, ad je „Stvaramo sigurniju budućnost“. Ova misija se ostvaruje na osnovu naših vrijednosti i ključnih kompetencija ili konkurentskih prednosti. Naše vrijednosti su: 1. ODZIVNOST (Mi reagujemo brzo i efikasno.), 2. JEDNOSTAVNOST (Mi smo jednostavni i transparentni.) i 3. POUZDANOST (Ispunjavamo obećano).

Naše *ključne kompetencije su*: Snažan brand, Kvalitetna ponuda, efikasna i kvalitetna likvidacija i isplata šteta, Savremen informacioni sistem i Visok nivo povjerenja klijenata.

Naše ključne kompetencije nam donose konkurentske prednosti na tržištu kao što su: imidž, inovativnost, dostupnost i profesionalnost.

To su ključni elementi našeg poslovnog modela odnosno kompanija koja stalno postavlja više standarde u pogledu zadovoljstva klijenata i kvaliteta proizvoda uz rast premije, a samim tim i tržišnog učešća, te profitabilno poslovanje.

Triglav osiguranje, ad obavlja svoju djelatnost u dinamičnom okruženju koje karakterišu demografske promjene (starenje stanovništva, migracije), neizvjesnost ekonomskog okruženja i brze tehnološke, poslovne i šire društvene promjene. Globalno i lokalno, suočeni smo sa velikim društvenim i tehnološkim promjenama, koje se mogu kratko nazvati "digitalna globalizacija".

Naša vizija za 2022. godinu obavezuje nas da se fokusiramo na klijenta, da dinamično razvijamo nove načine poslovanja koji su temelj našeg odgovornog dugoročnog razvoja, a istovremeno poslujemo profitabilno i sigurno. Na tržištu Republike Srpske, mi ćemo biti prepoznatljivi kao vodeći ponuđač inovativnih i sveobuhvatnih usluga osiguranja te upravljanja imovinom. Mi ćemo biti među najvećim po kriterijumu prihoda i najbolji sa aspekta zadovoljstva klijenata. Klijenti će prepoznati naše proizvode i usluge koje ćemo nuditi putem različitih kanala, kao jednostavne i poželjne. Dinamično ćemo razvijati nove načine poslovanja koji će biti na vrhu trendova digitalizacije. Dobro ćemo se pozicionirati u dinamičnoj mreži ekosistema, efikasno ćemo upravljati rizicima i osigurati finansijsku stabilnost Grupe. Povrat na kapital (ROE) će premašiti 5% tokom cijelog strateškog perioda. Mi ćemo imati uredan i efikasan sistem upravljanja, a naši procesi će biti jednostavni, tehnološki napredni i ekonomični. Angažovani i visoko kvalifikovani zaposleni će biti temelj naše kulture otvorenosti i saradnje, kao i naše održivosti prema svim akterima odgovornog razvoja.

Naša *ključna strateška usmjerenja* (strateške teme) do 2022. godine su:

1. Fokus na kupca i razvoj povezanih usluga
2. Promjena u organizaciji i kulturi u kooperativnost i agilnost
3. Dugoročna i stabilna profitabilnost i povećanje vrijednosti Društva

Naši *strateški ciljevi* su uzročno-posljedično razvrstani na četiri nivoa ili aspekta strateške mape. Za aspekt zaposlenih, znanja i učenja naši ciljevi su: 1. Transformacija organizacione kulture, 2. Motivisanost i angažovanost zaposlenih sa optimalnom organizacionom strukturom, 3. Razvoj kompetencija i digitalne osposobljenosti zaposlenih, 4. Razvoj i edukacija ključnog i perspektivnog kadra i 5. Mobilnost zaposlenih. Za aspekt procesa, organizacije naši ciljevi su: 1. Visoka stopa automatizacije, optimizacija i troškovna efikasnost poslovnih procesa, 2. Digitalni način poslovanja, 3. Rast produktivnosti poslovanja, 4. Inovativnost, 5. Iskorišćenost sinergije u Grupi i 6. Unapređenje IS (centralizacija). Za aspekt klijenata su naši ciljevi: 1. Povjerenje i zadovoljstvo klijenata, 2. Jednostavnost usluge, 3. Dostupnost klijentima i Prihvatljiva cjenovna ponuda. Za finansijski aspekt naši ciljevi su: 1. Rast rentabilnosti kapitala i ukupne imovine (ROE, ROA), 2. Kombinovani količnik ispod 100, 3. Adekvatnost kapitala i pokrivenost tehničkih rezervacija ulaganjima i 4. Sveobuhvatno upravljanje rizicima. Za strateške ciljeve smo razvili *strateške indikatore* sa projekcijama do 2022. godine, pomoću kojih ćemo mjeriti (pratiti) sprovođenje strategije. Indikatori su povezani sa specifičnim strateškim aktivnostima kroz ciljeve.

13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM

U 2020. godini su održane brojne radionice, seminari i susreti, u cilju osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih, od čega većina putem online platformi zbog novonastalih okolnosti, odnosno uticaja epidemije Covid-19. Teme i područja rada su bili raznovrsni i odnosili su se na IFRS 17, IFRS 9, Solvency 2, poslovnu transformaciju, upravljanje ljudskim resursima, upravljanje rizicima, usklađenost poslovanja, izmjene i dopune zakona, predstavljanje novih alata, digitalne vještine itd. Od internih obuka obrađene su teme zaštite ličnih podataka, Kodeksa, zaštite na radu od kuće, dodatni proizvodi uz AO polise. Jedan novozaposleni na području šteta je učestvovao u stručnoj praksi u organizaciji matičnog društva, a poseban naglasak je stavljen na razvoj perspektivnog kadra putem obuka, DNLA testiranja i drugih razvojnih aktivnosti.

Nastavljen je projekat transformacije organizacione kulture u okviru kojeg su održavane individualne i grupne sesije za B-1 nivo i voditelje filijala. a interni coach je nastavila sa treningom u okviru coaching akademije.

U 2020. godini je izvršena i reorganizacija Društva. u cilju usklađivanja sa izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje u pogledu određenih radnih mjesta. ali je izvršena i optimizacija organizacione.

Društvo će nastaviti da ulaže u edukaciju i razvoj zaposlenih, kroz interne i eksterne oblike usavršavanja. Nastaviće se i coaching rukovodilaca, te sprovođenje mjera za poboljšanje organizacione kulture. Takođe, Društvo će ulagati u digitalizaciju sistema, te je planirana standardizacija i digitalizacija kadrovskog programa, kao i uvođenje Intraneta, koji će služiti za informisanje, obavještanje i komunikaciju zaposlenih.

14. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Triglav osiguranje, ad nije imalo otkup sopstvenih akcija tokom 2020. godine.

15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA

Informacija o segmentu

Operativni segment je komponenta Društva koja je dio poslovne aktivnosti sa kojom Društvo generiše prihode i rashode uključujući prihode i rashode povezane sa transakcijom sa bilo kojom komponentom Društva. Sa obzirom da Društvo u svom portfelju ima samo neživotno osiguranje u skladu sa tim vrši izvještavanje po osnovu samo jednog segmenta poslovanja. Izvještavanje po jednom segmentu se redovno prati od strane Izvršnog odbora odnosno Upravnog odbora.

Proizvodi, usluge i glavni kupci

Osnovna djelatnost Društva je neživotno osiguranje a najznačajnije aktivnosti po obuhvatu premijskog prihoda su osiguranje motornih vozila, osiguranja imovine, osiguranje od nezgode, osiguranja od odgovornosti i putno zdravstveno osiguranje. U okviru ovih vrsta osiguranja Društvo u ponudi ima širok asortiman proizvoda. koje nudi isključivo na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu prihoda od premije osiguranja, prihode od ulaganja te ostale prihode.

Društvo saraduje sa nekoliko vodećih lokalnih banaka, javnih ustanova i preduzeća.

Geografski segment

Društvo posluje na tržištu osiguranja Republike Srpske, odnosno u šest filijala (Banja Luka, Gradiška, Doboј, Bijeljina, Prijedor i Pale) u kojima ostvaruje prihode i prati realizaciju postavljenih cijeva.

16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU

Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima te pripadajućim politikama i metodologijama upravljanja rizicima. Poštujući regulatorni okvir Agencije za osiguranje Republike Srpske, Zakon i podzakonske akte, Strategija je zasnovana na regulatornom okviru Solventnost II, koji je obavezan za osiguravajuća društva koja djelatnost obavljaju na teritoriji Evropske unije.

Osnovne vrste rizika kojima se Društvo u svom poslovanju izlaže su: osiguravajući, tržišni, kreditni, likvidnosti, operativni i nefinansijski rizici. Izvještaji kojima Društvo definiše svoju poziciju sa aspekta upravljanja rizicima su: izvještaj o rizicima, izvještaj o kapitalnoj adekvatnosti, ORSA izvještaj, izvještaj o operativnim štetnim događajima.

16.1. Kapitalna adekvatnost i profil rizika Društva

Društvo je izvršilo izračun kapitalne adekvatnosti prema Standardnoj formuli definisanoj od strane EIOPA, sa stanjem na dan 31.12.2019. godine. Kapitalni zahtjevi Društva po stanju na 31.12.2020. godine iznose 8.410.041 KM, dok raspoloživa sredstva za pokriće kapitalnih zahtjeva iznose 8.574.362 KM, odnosno, kapitalna adekvatnost iznosi 102%, što predstavlja poboljšanje u odnosu na isti period 2019. godine za 42 procentna poena.

TOBL S2 SCR	31.12.2020	31.12.2019	Index
Market risk	5.568.545	3.914.350	142
Counterparty default risk	1.360.465	1.521.625	89
Life underwriting risk	11.330	4.060	279
Health underwriting risk	1.107.394	1.448.619	76
Non-life underwriting risk	3.217.760	3.209.328	100
Diversification	-3.175.577	-3.160.420	
Intangible asset risk			
Basic Solvency Capital Requirement	8.089.917	6.937.564	117
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation			
Total capital requirement for operational risk	322.994	325.007	99
Loss-absorbing capacity of technical provisions			
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	-2.870		
Solvency capital requirement excluding capital add-on	8.410.041	7.262.571	116
Capital add-on already set			
Solvency capital requirement	8.410.041	7.262.571	116
Own funds	8.574.362	4.372.401	196
SCR Ratio	102%	60%	169

Što se tiče profila rizika, vidljivo je da je učešće tržišnih rizika imalo značajan rast u odnosu na 2019. godinu. Rast kapitalnih zahtjeva po tržišnim rizicima iznosio je 1.654.195 KM. Rast je uzrokovan rastom izloženosti riziku koncentracije, što je uzrokovano rastom investicionog portfelja Društva.

Sa druge strane, najveće smanjenje kapitalnih zahtjeva vidljivo je kod rizika zdravstvenih osiguranja, koji su smanjeni za 341.225 KM te kod kreditnih rizika, gdje je došlo do smanjenja za 161.160 KM.

16.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik u ukupnoj izloženosti Društva rizicima učestvuje sa 48%, odnosno ukupni kapitalni zahtjevi iznose 5.568.545 KM i u odnosu na kraj 2019. godine porasli su za 42%.

TOBL Market risk	31.12.2020	31.12.2019	Index
Market risk concentrations	4.951.423	3.219.735	154
Currency risk	576.469	473.548	122
Property risk	1.624.001	1.609.603	101
Spread risk	971.002	679.805	143
Interest rate risk	78.386	74.429	105
Equity risk	5.284	5.112	103
Diversification within market risk module	-2.638.021	-2.147.881	
Total market risk	5.568.545	3.914.350	142

Rizik tržišne koncentracije

Rizik tržišne koncentracije predstavlja daleko najznačajniju stavku u izloženosti Društva tržišnim rizicima, a u odnosu na kraj 2019. godine porasali su za 1.731.688 KM. Do rasta je došlo jer je Društvo u maju 2020. godine uspješno realizovalo dokapitalizaciju. Time je Društvo došlo do dodatnih sredstava kojima je povećalo investicioni portfelj za 1.666.420 KM. Najveći dio portfelja, odnosno 59% odnosi se na državne i obveznice, dok se 36% odnosi na bankarske depozite.

Valutni rizik

Izloženost Društva valutnim rizicima porasla je za 102.922 KM. Razlog za rast je taj što je Društvo smanjilo obaveze u EUR valuti, koje se prije svega odnose na kredit ZT. Društvo je u toku 2020. godine vratilo dio glavnice kredita od 500.000 EUR.

Rizik imovine

Rizik imovine se u odnosu na prethodnu godinu nije značajno promijenio. Kapitalni zahtjevi po ovoj vrsti rizika iznose 1.624.001 KM.

Rizik raspona

Rizik raspona, kao i rizik koncentracije, povećan je rastom portfelja Društva. Na kraju 2019. godine dominantan dio portfelja činili su bankarski depoziti, dok su to na kraju 2020. godine državne obveznice, koje imaju i duži rok dospijeca, pa je i to uzrok rasta rizika raspona. Kapitalni zahtjevi za rizikom raspona iznose 971.002 KM.

Rizik kamatne stope

Kapitalni zahtjevi za rizikom kamatne stope se u odnosu na prethodnu godinu nisu značajno promijenili i iznose 78.386 KM.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira

Društvo u svom portfelju ima samo jedan paket vlasničkih vrijednosnih papira. To su akcije M:tela (TLKM), čija se vrijednost u odnosu na prethodnu godinu nije značajno promijenila. Kapitalni zahtjevi po ovoj vrsti rizika iznose 5.284 KM

16.3. Kreditni rizik

Kapitalni zahtjevi za kreditnim rizicima iznose 1.360.465 KM i u odnosu na kraj 2019. godine smanjeni su za 161.160 KM. Do smanjenja je došlo jer je smanjena izloženost Društva ka bankama, odnosno smanjena je količina gotovinskog novca na računu.

TOBL CDR SCR	31.12.2020	31.12.2019	Index
Type 1	1.352.228	1.511.810	89
Type 2	10.957	13.053	84
Diversification within module	-2.720	-3.239	
Total SCR_CDR	1.360.465	1.521.625	89

16.4. Rizici neživotnih osiguranja

Kapitalni zahtjevi za osiguravajućim rizicima neživotnih osiguranja se u odnosu na 2019. godinu nisu značajno promijenili i iznose 3.217.760 KM. Došlo je do značajnog rasta rizika odustajanja u kategoriji osiguranja od autoogovornosti. Razlog za rast je taj što su je kombinovani količnik prema S2 izračunu na kraju 2019. godine bio veći od 100% i iznosio je 103%, dok na kraju 2020. godine iznosi 90%, što značajno utiče na kalkulaciju rizika odustajanja.

TOBL NL underwriting risk	31.12.2020	31.12.2019	Index
Non-life premium and reserve risk	2.403.711	2.401.138	100
Non-life lapse risk	375.492	145.557	258
Non-life catastrophe risk	1.589.113	1.607.312	99
Diversification within module	-1.150.555	-944.678	
Total capital requirement for non-life underwriting risk	3.217.760	3.209.328	100

Sa druge strane, došlo je do smanjenja izloženosti rizicima katastrofa. Obračun izloženosti društva rizicima katastrofa vrši se na godišnjem nivou. U odnosu na prethodnu godinu, najznačajnije smanjenje odnosi se na osiguranje kredita i garancija. Razlog je taj što je Društvo prošle godine lansiralo proizvod osiguranja kredita i garancija putem banko kanala. S obzirom na to da se radilo o novom proizvodu, u momentu izračuna nije bilo informacije o tome da li će proizvod biti reosiguravan, odnosno saosiguravan, pa je ukupna izloženost po ovoj vrsti katastrofalnih rizika na kraju 2019. godine iznosila 412.685 KM, dok na kraju tekuće godine iznosi 40.659 KM, jer je pri izračunu uzet u obzir efekat saosiguranja.

TOBL Kapitalni zahtjevi za rizicima katastrofa	31. 12. 2020	31. 12. 2019	Promjena indikatora - godišnje
Natural catastrophe risk	1.396.628	1.374.654	
Windstorm	1.000.511	995.603	☒
Earthquake	14.175	4.920	☒
Flood	894.401	895.457	☒
Hail	386.516	310.777	☒
Diversification between perils	-898.975	-832.102	
Man-made catastrophe risk	757.432	831.120	
Motor vehicle liability	195.583	195.583	☒
Marine	210.000	210.000	☒
Aviation	25.000	25.000	☒
Fire	698.188	661.392	☒
Liability	40.070	6.000	☒
Credit & Suretyship	40.659	412.685	☒
Diversification between perils	-452.068	-679.539	
Other non-life catastrophe risk	31.723	54.910	☒
Diversification between perils	0	-267.290	
Total Non-life catastrophe risk before diversification	2.185.783	2.260.685	☒
Diversification between sub-modules	-596.670	-653.373	
Total Non-life catastrophe risk after diversification	1.589.113	1.607.312	☒

16.5. Rizici zdravstvenog osiguranja

Kapitalni zahtjevi za rizicima zdravstvenih osiguranja smanjeni su u odnosu na kraj 2019. godine za 341.225 KM i iznose 1.107.394 KM. Razlog je smanjenje rizika koncentracije nezgode, koja je uticala na smanjenje izloženosti katastrofalnim rizicima zdravstvenih osiguranja za 330.694 KM.

Kada je ova izloženost u pitanju, kao i 2019. godine, radi se o osiguranju učenika i nastavnika u jednoj osnovnoj školi na teritoriji grada Banjaluke. U pitanju je ista škola kao i prethodne godine, u kojoj je od posljedica nezgode osigurano približno 1.800 lica, ali je, za razliku od prošle godine, osigurana suma smanjena sa 5.100 KM po osobi, na 3.000 KM po osobi, što je uticalo na smanjenje izloženosti po ovoj vrsti rizika za 24%.

TOBL Health UW risk	31.12.2020	31.12.2019	Index
Rizik premije i rezervacija	155.216	191.152	81
Rizik prijevremenih prekida	8.042		
Rizik katastrofe	1.058.265	1.388.959	76
Diverzifikacija	-114.129	-131.492	
Ukupna izloženost Health UW rizika	1.107.394	1.448.619	76

Takođe, došlo je do smanjenja rizika premije i rezervacija, jer je u 2020. godini došlo do značajnog pada premije putnog zdravstvenog osiguranja.

16.6. Rizici životnih osiguranja

Društvo ne obavlja poslove životnih osiguranja. Obzirom na karakteristike rentnih šteta, u Solventnosti 2 rente posmatramo kao životna osiguranja. Po osnovu rentnih šteta kapitali zahtjevi iznose 11.330 KM. Iako je izloženost od 11.330 KM nematerijalna za Društvo, vidljivo je da je u odnosu na prethodni kvartal izloženost porasla za 119%, odnosno za 6.156 KM. Takođe, vidljivo je da je najbolja ocjena rezervacija porasla za 66.891 KM. Razlog za to je taj što je Društvo, na osnovu sudske presude, u Q4 2020. godine dobilo još jednu rentnu štetu koju je obavezno da isplaćuje.

TOBL Life UW risk	31.12.2020	31.12.2019	Index
Longevity risk	0	0	
Life expense risk	604	474	128
Revision risk	11.016	3.803	290
Diversification within life underwriting risk module	-290	-216	
Total life underwriting risk	11.330	4.060	279

16.7. Likvidnosni rizici

Rizik likvidnosti Društva je, i pored pozitivnih indikatora, ocijenjen kao visok. Razlog za to je činjenica da je Društvo od regulatora dobilo rješenje kojim se ukazuje da je Društvu ugrožena likvidnost. Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje i reosiguranje, Član 9. definisano je da društvu za osiguranje, odnosno društvu za reosiguranje je ugrožena likvidnost ako, bez obzira na vrijednost koeficijenta iz Člana 7. (veća od 1 ili manja od 1), tri mjeseca uzastopno

ili u toku jedne godine više od šest puta mjesečno ostvari negativne tokove gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Društvo je tri mjeseca zaredom, od oktobra do decembra 2020. godine, poslovalo sa negativnim tokom gotovine iz poslovne aktivnosti, čime je steklo obavezu da u roku od 30 dana od datuma prijema rješenja izradi Program mjera za rješavanje ugrožene likvidnosti. Društvo je izradilo Program I isti je usvojen sjednici Upravnog odbora.

Negativan tok gotovine iz poslovnih aktivnosti nastao je kao rezultat plana Društva da sve obaveze iz poslovanja izmiruje u što kraćem roku. Društvo, kao član Grupe Triglav, ima smjernice da sve obaveze iz poslovanja izmiruje u što kraćem roku te se, od momenta kad je sprovedena dokapitalizacija, vodilo tim smjernicama. Društvo smatra da likvidnosna pozicija Društva nije ugrožena i da će Društvo i u budućnosti biti sposobno da izmiruje obaveze u momentu njihovog dospjeća.

16.8. Operativni rizici

Kapitalni zahtjevi Društva, prema izračunima standardne formule po stanju na kraju 2020. godine iznose 322.994 KM i nisu se značajno mijenjali u odnosu na isti period 2019. godine.

U 2020. godini Društvo je bilo izloženo povećanom riziku nastalom usljed pandemije virusa Covid-19. Nove okolnosti zajtijevale su reorganizaciju radnog okruženja. Zaposleni su upućeni na rad od kuće, kako bi se spriječilo dalje širenje virusa. Društvo je uspješno prevazišlo nametnute izazove i poslovni procesi su se odvijali neom

17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE

U 2020. godini Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvom Triglav Re D.D. (kreditni rejting A), matičnim društvom Zavarovalnica Triglav d.d. (kreditni rejting A), ugovor o reosiguranju domaće autoodgovornosti uključujući podlayer zelene karte sa Bosna Re (kreditni rejting BBB-) i ugovor o reosiguranju zelene karte koji je zaključio Biro zelene karte u ime svojih članica sa reosiguravačem Bosna Re a.d. Sarajevo.

Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja predviđena je obaveza Društva da prije preuzimanja rizika u osiguranje, odnosno prije potpisivanja ugovora o osiguranju (polise) prikupi neophodne elemente za ocjenu rizika. U slučaju da se radi o riziku sa maksimalno mogućom štetom koja prelazi maksimalni samopridržaj Društva, obaveza je da utvrdi visinu u samopridržaju i višak rizika koji se prenosi u saosiguranje i/ili reosiguranje. Za rizik osiguranja od autoodgovornosti propisana je najniža visina pokrića, uz mogućnost da se polisom osiguranja može ugovoriti veći iznos pokrića, u našoj zemlji po domaćim propisima, a u inostranstvu po propisima zemlje u kojoj se šteta (udes) dogodi. Kod ostalih vrsta osiguranja zavisi od sume osiguranja i drugih obilježja rizika koji su predmet procjene lica koja rade na poslovima osiguranja, procjeni i likvidaciji šteta, a po potrebi i drugih stručnih lica koja se mogu angažovati kao spoljni saradnici.

Prilikom ugovaranja i zaključivanja ugovora o osiguranju, u zavisnosti od vrste rizika i visine sume osiguranja, odnosno osigurane sume, vrši se analiza preuzetih rizika i procjena maksimalno moguće štete po vrstama osiguranja i tarifama premija, procjena izloženosti osiguranim opasnostima,

intenziteta moguće štete, klase opasnosti, klase zaštitnih mjera i drugih mjera zaštite i preventivnih mjera.

Radi bolje zaštite sopstvenog kapitala i portfelja i lakšeg pokrića šteta u slučaju nastanka većih rizika, Društvo je izvršilo reosiguranje određenih vrsta rizika u zemlji i rizika u inostranstvu po osnovu međunarodne zelene karte autoodgovornosti u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i poslovnom politikom Društva radi boljeg pokrića viškova rizika i većih rizika u okviru samoprdržaja Društva.

Visina utvrđenog samoprdržaja Društva u skladu je sa načelima aktuarske struke i struke osiguranja te je u skladu sa definisanim limitima samoprdržaja u zaključenim ugovorima o reosiguranju. Reosiguranje i saosiguranje nepokrivenih viškova rizika Društvo je vršilo pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja. Nepokriveni viškovi rizika iznad maksimalnog samoprdržaja obezbjeđivani su zaključivanjem ugovora o reosiguranju.

Politika reosiguranja i saosiguranja je opravdana i dosljedno se sprovodi.

18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	Vrsta (Oblik ulaganja)	Dozvoljeni %	Iskorišteni iznos za pokriće ZTR	Ostvareni %
1	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska	bez ograničenja	5.466.609	46,67%
2	Obveznice i druge dužničke HOV koje je izdala jedinica lokalne samouprave u RS, odnosno BiH	do 35%, a po jednom emitentu do 10%	539.034	4,60%
3	Akcije kojima se trguje na slobodnom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH	do 10%, a po jednom emitentu do 5%	11.440	0,10%
4	Nekretnine i druga prava na nekretninama	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	1.073.929	9,17%
5	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	1.802.184	15,39%
6	Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%, a u jednu banku do 5%	0	0,00%
7	Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	do 10%, a preko 10% u skladu sa odlukom Agencije	1.145.223	9,78%
8	Rezerve za štete koje padaju na teret reosiguravača	U skladu sa odlukom Agencije	1.674.740	14,30%
Ukupno			11.713.159	100,00%

19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Društvo poštuje osnovna načela korporativnog upravljanja koja se zasnivaju na transparentnosti poslovanja, jasno razrađene procedure za rad organa koji donose važne odluke izbjegavanje sukoba interesa efikasan sistem unutrašnje kontrole i efikasan sistem odgovornosti.

Akcionar društva ima pravo na upravljanje Društvom učešćem i glasanjem na Skupštini akcionara, kao i pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o akcionarskom društvu, uključujući i pravo pristupa pravnim aktima i drugim dokumentima i informacijama društva.

Društvo obezbjeđuje pravovremeno objavljivanje i javnost svih materijalno značajnih informacija u vezi sa društvom, uključujući finansijsku situaciju poslovanje vlasništvo i upravljanje Društvom.

Članovi uprave i odbora vrše svoje funkcije u najboljem interesu akcionarskog društva i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika te poštuju obaveze povjerljivosti podataka.

Družnosti, nadležnosti i ovlaštenja odbora i uprave su jasno definisani i razdvojeni.

20. SPISAK USLOVA I TARIFA

Pregled uslova po vrstama osiguranja	
01	Nezgoda
	Opšti uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)
	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti ugovarača osiguranja od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za porodično osiguranje od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje penzionera od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja i smrti uslijed bolesti
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba koje službeno putuju od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje davatelja krvi od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje članova planinarskih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za dobrovoljno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje se pri rekreaciji služe žičarama, vučnicama i uspinjačama
	Dopunski uslovi za osiguranje pretplatnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje potrošača od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje komitenata banaka od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje gostiju hotela i lječilišta te kupaca na javnim kupalištima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje turista i izletnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje posjetitelja kulturnih, umjetničkih, sportskih i drugih priredbi te posjetitelja prirodnih i kulturnih znamenitosti od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje pri rekreaciji koriste iznajmljena rekreacijska sredstva
	Posebni uslovi za osiguranje učenika srednjih škola i studenata od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje djece od posljedica nesretnog slučaja do okončanog osnovnog školovanja
	Dopunski uslovi za osiguranje studenata za vrijeme boravka u inostranstvu od posljedica nesretnog slučaja

	Dopunski uslovi za osiguranje letačkog osoblja i putnika u vazdušnom prometu pri upravljanju i vožnji letjelicama i drugim vazdušnim plovilima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba pri obavljanju sportskih aktivnosti od posljedica nesrećnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne djelatnosti
	Dopunski uslovi za osiguranje članova lovačkih i ribolovnih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje vozača, putnika i radnika pri upravljanju i vožnji motornim i drugim vozilima od posljedica nesretnog slučaja
	Uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja osim putnika u vazdušnom saobraćaju
	Uslovi za obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu
02	PZO
	Opšti uslovi za osiguranje putnika za vrijeme puta i boravka u inostranstvu
03	KASKO OSIGURANJE
	Opšti uslovi za osiguranje automobilskog kaska
	Uslovi za kasko osiguranje uz AO polise - kasko sudar i kasko sudar plus
	Dopunski uslovi za osiguranje dodatne opreme, prtljaga, zbirke uzoraka trgovačke robe i drugih stvari u vozilima
	Dopunski uslovi za osiguranje strojeva od loma
	Opšti uslovi za kasko osiguranje dronova
08	Požarno osiguranje
	Opšti uslovi za požarno osiguranje
	Posebni uslovi za požarno osiguranje zaliha na flotantnoj osnovi
	Posebni uslovi za požarno osiguranje na novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje šteta usljed zastoja u radu zbog požara
	Klauzula za osiguranje od opasnosti zemljotresa
09	Kombinovano osiguranje domaćinstava
09	Opšti uslovi za osiguranje kuća i stanova
09.01.	Opšti uslovi za osiguranje mašina od loma
	Zbirka klauzula za osiguranje mašina od loma
09.02.	Opšti uslovi za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva
	Klauzula za osiguranje novca za vrijeme prenosa ili prevoza
09.03.	Opšti uslovi za osiguranje stakla
	Uslovi za osiguranje stakla uz AO polise
09.04.02.	Uslovi za kombinovano osiguranje domaćinstva
09.05.	Posebni uslovi za osiguranje objekata u izgradnji
09.06.	Posebni uslovi za osiguranje objekata u montaži
09.09.	Opšti uslovi za osiguranje računara
	Zbirka klauzula za osiguranje računara
10	AO
	Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima

	Izmjene i dopune uslova za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
11	Osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove
	Uslovi za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima
	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti vlasnika ili korisnika drona za štetu nanесenu trećim licima
12	Osiguranje od odgovornosti za plovila
	Uslovi za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
13	Opšta i profesionalna odgovornost
13.01.	Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti
13.02.	Opšti uslovi za osiguranje proizvođačeve odgovornosti za proizvode
13.12.	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti agencija za zaštitu ljudi i imovine
	Uslovi za osiguranje od odgovornosti ljekara
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti notara
	Opšti uslovi za osiguranje od odgovornosti Društva za posredovanje u osiguranju
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti posrednika za nekretnine
	Opšti uslovi za osiguranje projektantske odgovornosti
	Uslovi za osiguranje od odgovornosti revizijskih društava
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti stečajnog upravnika i likvidatora
	Posebni uslovi za osiguranje stalnih sudskih vještaka od profesionalne odgovornosti
14	Osiguranje potraživanja
14.01.	Opšti uslovi osiguranja od rizika nenaplate potraživanja
15	Osiguranje garancija
15.01.	Opšti uslovi za osiguranje garancija
	Posebni uslovi za osiguranje dobrog izvođenja preuzetih obaveza izvođača radova ili usluga
	Opšti uslovi za osiguranje jemstva - produžene garancije motornih vozila
16	ŠOMAŽ
16.01.	Opšti uslovi za osiguranje prekida u radu zbog požara
17	Zaštita bonusa
17.01.	Uslovi za osiguranje zaštite bonusa uz AO polise
18	Autoasistencija
18.01.	Opšti uslovi za osiguranje automobilske asistencije
99	All risk osiguranje
99.01.	Opšti uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“
	Dodatni uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“ na novu vrijednost
Transport	Opšti uslovi za osiguranje robe u kopnenom prevozu